23 ՄԱՐՏ 1995 ՇԱԲԱԹ # 53 (907)

Azg

Azg
armenian daily

Տոկիո. Խուզարկություն եւ ձերբակալություն աղանդավորների կենտրոնավայրում

ՏՈԿԻՈ, 22 ՄԱՐՏ, BBC. Ճապոնական ոստիկանությունը Տոկիոյի մետրոպոլիտենում երկուշաբթի օրը դատահած գազային ահաբեկչության դատախնամատուներին հայտնաբերելու գործողության ները շարունակելով այսօր ներխուժեց կրոնական աղանդավորական շարժման կենտրոնակայան ներից մեկը, որտեղ հայտնաբերեց ցիանիդ գազի լուծույթներ՝ նման ահաբեկչության ժամանակ օգտագործվածի: Ոստիկանությունն այնտեղ գտավ նաեւ խիստ ուժասպառ վիճակում գտնվող ա ղանդավորների ու ձերբակալեց մի շարք դատախնամատուների: Հիշյալ աղանդավորական կազմակերպությունը, որ Ճապոնիայում ունի շուրջ 10 հազար հետեւորդ, ինքնասպանություն է քարոզում եւ հավատացնում, որ 1997 թ.-ին ավարտի վերջն է գալու:

Սեուլում նույնպես 13 մարդ է թունավորվել գազից

Սեուլի ավտոյուժ շրջաններից մեկում մարտի 22-ին անհայտ գազից թունավորման հետեւանքով 13 մարդ կորցրել է գիտակցությունը: Դա եղել է Տոկիոյի մետրոյում տեղի ունեցած ահաբեկչական գործողությունից երկու օր անց: Պատահարը Սեուլում կատարվել է 19 հարկանի «Տեխեն» շենքում, որ տեղ կենտրոնացված են ընկերությունների գրասենյակներ եւ ռեստորաններ: ԱՐԱՆՆՊՐԵՍ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

ՀԱԲԸ Սիաթյանը հույս է հայտնում, որ ընտրությունները կլինեն թեկնածուների ցուցակով

Ազգային մեր մեծագույն կազմակերպության՝ Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության կենտրոնական վարչական ժողովը մարտի 21-ին հրաժարակեց հետեւյալ հայտարարությունը Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնի գահակալի առաջիկա ընտրություններ ի առթիվ, հստակեցնելով իր դիրքորոշումը եւ հույս հայտնելով, որ ընտրությունները կլինեն ղեմոկրատական կարգով, թեկնածուների ցուցակով եւ յուրաքանչյուր պատգամավոր ստիր կունենա զաղտնի քվեարկությամբ իր քվեն գցելու հոգուս իր նախընտրած թեկնածուի: Ստորեւ հայտարարության տեքստը:

Նոր Կաթողիկոսի մը ընտրութիւնը Ս. Էջմիածնի մէջ կը հանդիսանայ պատմական եղելութիւն մը: Հայաստանի անկախացումով՝ առաջին անգամն է որ եկեղեցական բէ սախարհական պատուիրակներ համայն աշխարհէն պատեհութիւնը պիտի ունենան իրենց քուէներով ընտրելու Ամենայն Հայոց յաջորդ Կաթողիկոսը: Կը սիրենք յուսալ, որ ռամկավարական գործընթացը կը յարգուի՝ ընտրելի ցուցակի մը ներկայացումով եւ ազատ ընտրելով մասնակցող իրաւանչիւր պատուիրակի, որ քուէարկէ իր նախընտրած թեկնածուին: Աշխարհասփիւռ հայութիւնը ցնծութեամբ ողջունած էր Հայաստանի անկախացումով սկսող ռամկավարական անհնարաւոր գործընթացը: Դ. Բ. Ը. Մի կեդրոնական վարչական ժողովը համոզուած է, թէ նոր Կաթողիկոսի մը ընտրութիւնը պիտի հանդիսանայ յաջորդ գլխաւոր քայլը, որ պիտի ամրացնէ մեր հայրենիքի նորաստեղծ ռամկավարութիւնը եւ պիտի սատարէ անոր վերջնական յաջողութեան:

Հայտարարությունն ստորագրել են՝ ՀԲԸ Միության ցկյանս պատվո նախագահ Ա լեխ Մանուկյանը (Դեսոյթ), նախագահ Լուիզ Մանուկյան Սիմոնը (Նյու Յորք), փոխնախագահ Հայկաբեն Ուզունյանը (Փարիզ), փոխնախագահ գանձապահ Նազար Նազարյանը (Նյու Ջերզի), փոխնախագահ քարտուղար Պերճ Մեդուկյանը (Նյու Յորք), անդամներ Միհրան Աղբաբյանը (Լոս Անջելես), Սայրբ Անտոյը (Նյու Յորք), Էդվարդ Ադամյանը (Փարիզ), Վարդես Պալյանը (Վաշինգտոն), Սարգիս Դեմիրճյանը (Բեյրութ), Արամիր Գյունջյանը (Մոնրեալ), Բաֆֆի Հովհաննեսյանը (Չիկագո), Լեւոն Բերբերյանը (Փարիզ), Էռվեն Փափազյանը (Ժընեւ), Սինան Սինանյանը (Լոս Անջելես), Ռուբեն Թեզյանը (Չիկագո), Գասնիկ Եագուդյանը (Դամասկոս), Հով սեփ Յուսուֆյանը (Բուենոս Այրես) եւ Բերի Չորբյանը (Վաշինգտոն): ■

Չայների ամենամեծ բաժինը՝ Կարեգին արք. Ներսիսյանին

Փետրվարի 25-ից մարտի 10-ը ՀՀ հեռուստատեսության եւ ռադիոյի հասարակական կարծիքի ուսումնասիրման կենտրոնի անցկացրած հարցումը նկարագրված էր կաթողիկոսական ընտրություններին: Այս անգամ հասարակական կարծիքի ուսումնասիրման շրջանակներն ընդգրկել են Հայ Առաքելական եկեղեցու յոթ Առաջնորդական հայրապետական, Շիրակի, Գուգարքի եւ Սյունիքի թեմերի տարածքները: Հարցմանը մասնակցել է 2100 մարդ: Հետազոտության արդյունքների համաձայն, Ամենայն Հայոց կաթողիկոսական գահի թեկնածուներ, ըստ հարցման մասնակիցների կողմից ստացված ձայների, ներկայացնում են հետեւյալ հերթականությունը (ըստ նվազման կարգի). Առաջնորդական թեմի առաջնորդական փոխանորդ Գարեգին արքեպիսկոպոս Ներսիսյան 20,2 տոկոս, Կաթողիկոսական տեղապահ Թորգոմ արքեպիսկոպոս Մանուկյան 12,9 տոկոս, Մայր Աթոռ սբ. Էջմիածնի դիվանապետ Ներսես արքեպիսկոպոս Պոզապալյան 5,1 տոկոս, Արցախի թեմի առաջնորդ Պարգեւ եպիսկոպոս Սարգիսյան 4,5 տոկոս, Շիրակի թեմի առաջնորդ Գրիգորիս արքեպիսկոպոս Բունիաթյան 4,3 տոկոս, ԱՍՆի Արեւելյան թեմի առաջնորդ Խաժակ արքեպիսկոպոս Պարսամյան 2,8 տոկոս, Գուգարքի թեմի առաջնորդ Արսեն արքեպիսկոպոս Բերբերյան 1,8 տոկոս, Ռուսաստանի եւ Նոր Նախիջեւանի թեմի առաջնորդ Տիրան արքեպիսկոպոս Կյուրեղյան 0,8 տոկոս: ԱՏ

ՀԱՍԱՏԵՔ

Նորից մտահոգիչ վիճակ աբխազահայության համար

ՈՒՐՈՒ ԱԱՐԴԵԼԵԱՆ.

Արդեն մի քանի տարի է, ինչ իսկական մարտեր են մղվում Աբխազիայի տարածքում, որտեղ ապրում է մոտ 100 հազարանոց հայկական սփյուռք: Վերջին մեկ տարում իրադրությունն այնտեղ ինչ-որ բան հանգիստ է, բայց հայերի վիճակը կրկին վատթարանում է: Ինչպես հայտնեցին Աբխազիայից, այնտեղ հրաձգին իրավիճակի վատթարացման կապակցությամբ վերջերս հաճախակի են դարձել այն դեպքերը, երբ զոհ են դառնում հենց հայերը: Այստեղ չի կարելի խոսել այն մասին, որ ինչ-որ մեկն ուզում է սեղ խել աբխազների եւ աբխազահայերի հարաբերությունների: Հենց երեկ Բի Բի Սի ռադիոկայանը տեղեկացրեց Աբխազիա վերադարձող վերացիների նկատմամբ խժդժությունների մասին: Անվիճելի է, սակայն, որ եթե այժմ բացակայում են քաղաքական շարժառիթները, առանձնապես ազգային մակարդակը (կողողությունները) զգալի դեր է խաղում Աբխազիայից հայ բնակչության սկսված արտահոսքի մեջ: Իրավիճակն օրեցօր փոխվում է նաեւ այն դրսեւորով, որ այս տարվա մայիսին ավարտվում է Ինգուրի գետի շրջանում (վերաբերյալ Աբխազական սահմանի) ռուսական խաղաղարար ուժերի մանդատի ժամկետը, որոնք այդ շրջանի կայունության միակ երաշխավորն են: Արդեն ենթադրվում է այն հարցը, թե նորատակահարմար է արդյոք երկարաձգել այդ ժամկետները: Ընդհանուր առմամբ անհարաժեշտ է նշել, որ ցանկացած քաղաքական հանգամանքների բերումով ինչպես Վրաստանի, այնպես էլ Աբխազիայի համար աբխազահայերը հայտնվում են «մուրճի եւ սալի արանքում»: Գոնե վերով ծանր սոցիալ-տնտեսական ճգնաժամի մեջ, Աբխազիան չի կարող մտածել իր բոլոր քաղաքացիների մասին: Այդ իսկ պատճառով միջազգային հանրությունը ամեն կերպ ցանկանում է օգնել: Ինչպես մեզ հայտնի դարձավ, Աբխազիայի ռուսական, հունական, իրական համայնքները օգնություն են ստանում իրենց հայրենիքներից: Հայերն այս առումով, ինչպես մեզ հայտնեցին Սուխումից, մնացել են մենակ: Բայց չէ որ հայերն այժմ Աբխազիայի բնակչամով երկրորդ մասնաբաժինն են: Մի՞թե մենք տեր չենք կանգնի Աբխազիայի հայ զաղութին եւ նրա կենսագործունեությանը չենք նպաստի այս ծանր ժամանակներում:

ԱՅԺ

Ռուսաստանը ամրապնդում է իր ռազմական ներկայությունը Հայաստանում

Գեներալ Պավել Գրաչովը ժամանեց Երեւան

«Ես բարձր եմ գնահատում Հայաստանում ռուսական ռազմակայանի մասին պայմանագրի նշանակությունը.- որը նմանատիպ առաջին փաստաթուղթն է ԱՊՀ-ում», երեկ հայտարարեց Թբիլիսիից Երեւան ժամանած Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Պավել Գրաչովը: Ի դեպ, Ռուսաստանի պաշտպանության նախարարը նույն օրը ստորագրել էր Վրաստանի տարածքում ռուսական ռազմակայանի մասին նմանատիպ մի պայմանագիր: «Զվարթնոց» օդանավակայանում, որ Պավել Գրաչովին դիմավորեցին պետնախարար Վազգեն Սարգսյանը, պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը եւ այլ պաշտոնական անձինք, Ռուսաստանի պաշտպանության նախարարը հայտարարեց, թե ռազմական բնագավառում հայ-ռուսական համագործակցությունը ամենաառաջադեմն է:

Օդանավակայանում տեղի ունեցած հանդիպումը երեքից հետո ընդունեց Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը: Նախագահի հետ հանդիպումից հետո Ռուսաստանի պաշտպանության նախարարը հայտարարեց, թե այն բանից հետո, երբ ռուսական զորքերի ներկայությունը Հայաստանում ստացել է իրավական կարգավիճակ, այժմ աշխատանք է տարվում ֆինանսական, սոցիալական եւ նյութատեխնիկական մատակարարման խնդիրների լուծման ուղղությամբ:

Այսօր Պավել Գրաչովը կնկնի Մոսկվա, որ կմասնակցի Ռուսաստանի անվտանգության խորհրդի նիստին: ■

ԱՐՏԱՀԵՐԹ ԵՐԻՏ

Եթե այսօր էլ որոշում չընդունվի, չի լինի ոչ պրոֆեսիոնալ խորհրդարան, ոչ էլ ընտրությունների նոր օրենք

ՀԱՅԿ ԱԱՍՏԱՅԱՆ.

Երբ Գ.Խ. պատգամավորներ շարունակեն տարվել քաղաքական խաղերով, ոչ պրոֆեսիոնալ խորհրդարան կունենանք, ոչ էլ ընտրությունների մասին նոր օրենք: Այս եզրակացությունն կարող էր հանգել յուրաքանչյուր ոք, ով հետեւում էր Հայաստանի խորհրդարանի երեկվա արտահերթ նիստի աշխատանքին:

Էդուարդ Եղոյանը, ներկայացնելով անկախ պետականության հաստատման եւ ազգային հաղթակատարության հարցերի մշտական հանձնաժողովի ՀՀ Սահմանադրական օրենքի նախագծի երկու տարբերակները, պնդեց, որ եթե դրան ցից մնկնմանկը չընդունվի առաջիկա երկու օրվա ընթացքում, առաջիկա 5-ի ընտրությունները կանց կացվեն հին օրենքով: Երկու նախագծերի հիմնական տարբերությունն այն էր, որ 4-րդ հոդվածը առաջինում ձեւակերպված էր հետեւյալ կերպ. «պատգամավոր չի կարող զբաղեցնել պետական այլ պաշտոն կամ կատարել այլ վճարովի աշխատանք, բացի գիտական, մանկավարժական եւ ստեղծագործական աշխատանքից», իսկ երկրորդում. «պատգամավոր չեն կարող լինել կառավարության անդամներ: Պատգամավոր չեն կարող լինել եւ պատգամավորական բեկնածու չեն կարող առաջադրվել դատավորներ, դատախազներ, Ազգային անվտանգության պետական վարչության աշխատակիցներ, ներքին գործերում եւ զինված ուժերում ծառայողներ»: Երկրորդ տարբերակը Է. Եղոյանը համարեց փոխզիջում, նկատի ունենալով 70 պատգամավորների ներկայացրած առաջարկը, որով վերջիններս դեմ էին առաջին տարբերակին: Այդ խմբի անդամներից մեկի՝ Հանրապետության գործարկոմի նախագահ Յուրի Հարությունյանի ասելով, իրենք դեմ են ոչ թե պրոֆեսիոնալ խորհրդարանին, այլ ներկայացված ձեւին: «Մենք կողմնակից ենք 80-100 հազանոց պրոֆեսիոնալ խորհրդարանին, առանց բացառությունների հակառակ 160-180-ի դեպքում, ոչ մի արգելք չպիտի լինի», ասաց նա:

Փաստորեն, իշխող կուսակցությունը, առաջ մղելով գործընկերների նախագահներին ու ձեռնարկությունների տնօրենները, փորձում է դարձնելով նրանց հավաքության նախագ. ստանալ ակնկալված հաղթական արդյունք: Արդեն իսկ պարզ է, որ ներկայացվող մյուս Մենակ Գաբրիելյանի, Խոսրով Հարությունյանի, Վարդան Զաքարյանի տարբերակներ նույնպես կրկնվեն խորհրդարանի 70 պատգամավորների կողմից, եւ հարցը կմնա փակուղի:

Դա ըստ էության կրավարարի բոլոր նրանց, ովքեր հաստատ համոզված են, որ նոր ընտրությունների օրենքով իրենք երբեք պատգամավոր չեն ընտրվի: Մյուս կողմից, երբ իշխող վարչախումբը խոր մտահոգված է երկրի ապագայով եւ նոր խորհրդարանի կազմությամբ, ստեղծված կլինի զիջումներ անել: Այստեղ օգնության կարող է հասնել նախագահ Տեր-Պետրոսյանը, որն իր երբեմն կամ անձնական հարաբերությունների հիմքով 70 պատգամավորների հվեարկել պրոֆեսիոնալ խորհրդարանի օգտին: ■

ՏԱՐԱՍԱՀՄ

Թուրքիայի գործողությունը շարունակվում է

Թուրքիան Հյուսիսային Իրաքից զորքերը դուրս կբերի միայն ահաբեկիչների հենակայանների ոչնչացման գործողությունն ավարտելուց հետո, մարտի 22-ին գիշերը հայտարարել է երկրի ազգային պաշտպանության նախարար Սեհաթ Գելխանը: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակիցը նաեւ հաստատել է, որ ըստ Անկարայի զինվորական գերատեսչության ղեկավարի, թուրքական բանակի զինված խումբը գոյն գործողության սկսելուց հետո անցած յոթ օրվա ընթացքում Իրաքի Քրդստանում վերացվել են Քրդական աշխատավորական կուսակցության 200 զորայիններ: Արմենպրես

Բոսնիան վերստին պատերազմի եզրին

«Մի քանի շաբաթ հետո կարող է պատերազմ բռնկվել՝ կամ Բոսնիայում, կամ էլ ամբողջ Հարավսլավիայով մեկ: Հաշտության գործընթացի զարգացման ընթացքը կարող է աղետալի վիճակ կողմերի համար ընդունելի կարգավորման միջանկյալ փուլերի առաջին պլան մղելը», երեքշաբթի օր Փարիզում հայտարարել է Անդրեյ Կոզիրեւը: Արմենպրես

14 ամիս տիեզերքում

ԱԼՍՍՈՐ, 22 ՄԱՐՏ, BBC. 14 ամիս տիեզերքում մնալուց հետո (ավելի ճշգրիտ 438 օր), ռուս տիեզերագնաց Վալերի Պոլյակովն այսօր «Միր» տիեզերանավով վերադարձավ Ղազախստանում գտնվող Բայկոնուր տիեզերակայան: Բժիշկների վկայությամբ Պոլյակով զունաց էր եւ դողդոջուն: Նրա առաջնությունն նոյնպես էր ստուգել տիեզերքում տեւական «բնակություն հաստատելու» մարդկային մարմնի հնարավորությունները: ■

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

Թերի եղելություններ տեղյակ են ՀՀ դատախազության մոտի մոս նստացույցի մասնակիցների վրա կատարված հարձակման մասին: Ծեծի են ենթարկվել նաև դատաքաղաքացիներ, որոնց մասնակցությունը հետաքննությանը ԳԽ դատախազի հրամանով առանց այդ էլ արգելվել էր: Երեկ նստացույցի մասնակիցներ նորից հավաքվեցին դատախազության շենքի մոտ: Կեսօրից հետո նրանց մոտեցավ շենքի տնտեսվար Ռաֆիկ Միրզոյանը եւ կարգադրեց հեռանալ «այլապես ստիպված կլինենք հակորյանը: Սա ոչեսական ահաբեկչության է եւ զուտ քաղաքական նոպատակ է հետապնդում»:

Այդ ընթացքում ներս հրավիրեցին ոչ. Մանուկյանին եւ այս անգամ գլխավոր դատախազի տեղակալ ոչ. Ռ. Պալոյանը կարգադրեց անմիջապես հեռանալ, այլապես կդիմեն ոստիկանության միջամտությանը: Պրն. Մանուկյանը նորից ընդգծեց Էր, որ սպասում է գլխավոր դատախազին: Այդ ընդմիջից հետո գլխավոր դատախազի տեղակալը խոստացել է նրան տանել ոռդու եւ եղբոր մոտ (հարձակման գիշերը տնից տարել են Միխայել Մանուկյանին հոնեղորը: «Տիգրան Մեծ» ֆոկասի ազատամարտիկ, 65 ամյա Բալաբեկ Թովմասյանին (Քեռի) եւ տարել անհայտ ուղղությամբ):

Հեռուստալրագրողներից մեկի հարցին, թե ինչու է դատախազը արգելել դատաքննությանը փաստաբանների մասնակցությունը, ԳԽ դատաքննվող, ժողովրդական նկարիչ Սարգիս Մուրադյանը դատապարտեց.

«Անօրինականությունները կատարվում են մեր աչքի առաջ եւ չեմ կարողանում դրանց առաջն առնել: ՀՀ դատախազին ադեն մի քանի անգամ է Գեւորգյան խորհուրդ եմ հավիրում մի շարք հարցեր քննարկելու, բայց դժբախտաբար խոսակցում է ներկայանալ: Անձամբ ես դիմել եմ նամակով, բայց դատապարտյան չեմ ստացել»:

Ինչպես ասել եմ վերեւում, նախորդ օրը ծեծի Լին ենթարկվել երկու դատաքաղաքացիներ Ժորա Խաչատրյանը եւ Ռաֆայել Սաֆարյանը: Այս մասին «Նոյյան տապան» գործակալությունը հաղորդում է, թե մարտի 21-ին մոտը 15:30-ի սահմաններում գինվորական տրանսպորտով 1012 մարդ ներխուժել են հանրապետական ատամնաբուժական կենտրոնի առաջին հարկում գտնվող Հնգյակ խորհրդանական կոնսուլտացիայի սենյակ եւ դաժանորեն ծեծել այդտեղ գտնվող փաստաբաններից երկուսին Ժորա Խաչատրյանին (նիկոլայի դատաքննության մայոր) եւ Ռաֆայել Սաֆարյանին (գնդապետ): Որոնց «Տիգրան Մեծ» ֆոկասի անդամներ ներկայացած անձինք վերոնշյալ տուժածներին նախ հարցրել են, թե «ինչու՞» են խեղճ դատապանում «Տիգրան Մեծ» ֆոկասի հրամանատարին սպանողին»: Փաստաբանների դատախազան տալու հրաժարվելուց հետո ներխուժողները սկսել են ոտքերով անխնա ծեծել երկու փաստաբաններին: Դրանից հետո նրանք հրել են սեղանները, գրկել հեռախոսապարատը եւ հեռացել: Հնգյակ փաստաբանական կոնսուլտացիայի անդամ, փաստաբան Ռոբերտ Սահակյանը «Նոյյան տապան» գործակալության թղթակցին հաղորդել է, որ վնասվել են Ժ. Խաչատրյանի ատամները, նա դարանոցի շրջանում ծանր հարվածներ է կրել, վնասվել

ԵՐԵՎԱՆ

Լարված իրադրություն ՀՀ դատախազության մոտ, ծեծի են ենթարկվել 2 իրավաբան

դիմել ոստիկանությանը»: Պրն. Միրզոյանը մեր այն հարցին, թե ինչու է տպատնվիներ ուղղել ցուցարարներին, դատասխանեց. «Երբ իրենց վատել են, մեզ էլ կվատեն»:

Մեկնաբանությունները, կարծում ենք, ավելորդ են:

Ինչո՞ւ Լին ցուցարարները նստացույցի հետ միասին դարձել նաեւ դատնակցության դրոշը: Մեղադրյալներից Միխայել Մանուկյանի հայրը դարձ դատասխան տվեց, որ դատաքննում է նաեւ իր որդու գործարարները: Իսկ ՀՅԴ անդամ, «Ազատամարտ» թերթի նախկին Բագրատ Եսայանը հայտնեց, որ ձերբակալված 3 ազատամարտիկներն էլ ՀՅԴ անդամներ են եւ դա շարժիչ դարձավ նախագահի _ՀՅԴ գործադիրի հանձնարարությամբ: «Սա նաեւ քաղաքական մեղադրանք է, ուղղված ՀՅԴ-ին ինչպես ահաբեկչական գործունեության կատարելու համար: Վստահաբար ասում եմ, որ տղաները մեղավոր չեն եւ նրանց ծնողները նստելով դատնակցության դրոշի ներքո նպատակ ունեն աղագուցել ոչ միայն իրենց որդիների, այլեւ դատնակցության արդարացիությունը»:

Ցուցարարների շարքը սկսեցին հավաքվել բազմաթիվ մարդիկ, այդ թվում եւ դատգամավորներ:

«Քիչ առաջ Ֆոկցիան լուր ստացավ, որ նոր միջամտություն է դատրաստվում: Այս անգամ արդեն դատախազությունից են դատեստնատես ծառայ ահաբեկել ցուցարարներին եւ հնարավոր է, որ կրկնվի երեկվա միջադեպը: Եկել ենք, նրե անհարժեշտ է, միջամտելու, հայտնեց ԳԽ ՀՅԴ ֆոկցիայի անդամ Ռոբերտ Հակոբյանը: Սա ոչեսական ահաբեկչություն է եւ զուտ քաղաքական նոպատակ է հետապնդում»:

Այդ ընթացքում ներս հրավիրեցին ոչ. Մանուկյանին եւ այս անգամ գլխավոր դատախազի տեղակալ ոչ. Ռ. Պալոյանը կարգադրեց անմիջապես հեռանալ, այլապես կդիմեն ոստիկանության միջամտությանը: Պրն. Մանուկյանը նորից ընդգծեց Էր, որ սպասում է գլխավոր դատախազին: Այդ ընդմիջից հետո գլխավոր դատախազի տեղակալը խոստացել է նրան տանել ոռդու եւ եղբոր մոտ (հարձակման գիշերը տնից տարել են Միխայել Մանուկյանին եւ Գեղամ Մանուկյանին, որոնք նախկինում գտնվում Լին իր դատաքննության տակ: Նրանցից առաջինը մեղադրվում է Հ. Գալստյանի սպանության, իսկ երկրորդը ՀՀ ՔՕ թիվ 206 հոդվածով, հանցագործության մասին իմանալու եր չհայտնելու մեջ: «Տիգրան Մեծ» գնդի վարչության անդամ Լեւոն Մազնասյանի միջոցով Ռ. Սահակյանին հաջողվել է նաեւ դարձել, որ «Տիգրան Մեծ» գունդը «Հայաստանում ոչ մի կրակոց չի տվել» (նոսմբ գնում է ծեծի դատճառաբանության մասին): Փաստաբան Ռ. Սահակյանը կատարածը միանշանակ գնահատեց որպես ահաբեկչություն, որի նոպատակն է փաստաբաններին ստիպել հրաժարվել «Դեռ» կառույցի եւ Համբարձում Գալստյանի սպանության առնչությամբ մեղադրվող անձանց դատճառանությունից:

Նա հայտարարել է, որ անսպարկել է շուտափույթ կերպով հրավիրել փաստաբանների կոլեգիայի ժողով կատարված բոլոր հարցերը քննարկելու եւ վնասական միջոցների դիմելու համար:

Մեր կողմից ավելացնենք, որ այդ քննարկումը տեղի կունենա այսօր, հինգշաբթի, ժամը 11 թ. Փաստաբանների միության գրասենյակում:

ԵԿԵՂԵՑԻ-ԲԱՆԱԿ

Լուսակերտի քաղաքացիանության գունդն օծվեց

Արտակարգ իրավիճակների պետվարչության քաղաքացիական դատաքանության գնդում, որը տեղաբաշխված է Լուսակերտ ավանի մերձակայքում, երեկ ոչ միայն տոն էր, այլեւ փորձության օր: Գունդը, որը ստեղծվել է դեռեւս 1993 թ. սեպտեմբերին, արդեն իսկ զգալի հաջողություններ ունի: Երեկ դրանում համոզվեցին նաեւ արտակարգ իրավիճակների պետվարչության պետ Ստեփան Բաղալյանը եւ Մայր աթոռ սուրբ Էջմիածնի դիվանապետ Ներսես արքեպիսկոպոս Պոզապալյանը, որոնք գնդի ուսումնավարժական դարապմունքների ականատեսը դարձան: Քաղաքացիանության գնդի դերը հետեւյալն է. փրկել մարդկանց տարբեր բնական աղետների, արտադրական վթարների եւ այլ համաղետների դարագայում: Եւ ահա երեկ գնդի անձնակազմը ցույց տվեց, թե ինչի է ընդունակ: Պետք էր տեսնել, թե ինչպես են զինվորները հաված վայրկյանների ընթացքում փրկարար աշխատանքներ ձեռնարկում, դայմանական «ռադիոակտիվ վարակված տարածից» դուրս բերում վիրավորներին եւ հասցնում մի քանի ռոդեների ընթացքում կազմակերդված դաշտային սանիտարական մաս, փլատակների տակից հանում «տուժածներին» եւ այլն: Ի դեպ, բոլոր զինվորներն անխտիր սովորում են առաջին բուժօգնություն ցույց տալ, ինչը խիստ անհրաժեշտ է:

Գնդի սդայական կազմը ժամանակին մասնակցել է սահմանամերձ շրջանների մարտական գործողություններին, իսկ շատ սդաներ այսօր էլ ծառայությունը շարունակում են դատաքանության նախարարության համակարգում: Միաժամանակ, քաղաքացիանության գունդը դայմանավորվածություններ ունի ռուսական բանակի հետ, որոնց համաձայն անհրաժեշտության դեդքում հայ զինվորները կմասնակցեն փրկարար աշխատանքներին նաեւ Հայաստանից դուրս: Եւ դա զարմանալի չէ՝ ԱԴՀ երկրների շրջանում հայ փրկարարները մեծ հեղինակություն ունեն: Ցիշտ է, գունդն այսօր դեռեւս տեխնիկական հագեցվածության առումով լուրջ խնդիրներ ունի, այնուհանդերձ հրամանատարի տեղակալ, փոխգնդապետ Վահան Բեգլարյանն այն կարծիքին է, թե կամաց-կամաց կհաջողվի այդ խնդիրները հաղթահարել: Առաջիկայում արդեն իսկ առկա հաջողությունները:

Երեկ Ներսես արքեպիսկոպոս Պոզապալյանն օծեց քաղաքացիանության գունդը: Բարձրասդիճան հոգեւորականը դատարկ ձեռքով չէր այցելել զինվորներին, գնդի գրադարանը նվեր ստացավ Աստվածաշնչի եւ Մանկական Աստվածաշնչի օրինակներ: Իսկ այն բանից հետո, երբ զինվորները ցանկություն հայտնեցին գնդի տարածքում մատուռ ունենալ, Ներսես արքեպիսկոպոսը հայտարարեց, թե դատրաստ է այդ նդատակով որոշակի գումար հատկացնել: Կարծում ենք, որ այս օրինակը վարակիչ կդառնա, եւ եկեղեցի-բանակ կապը կամրապնդվի, մանավանդ որ դատմության դասերը ցույց են տալիս, թե ամենածանր ժամանակներում միշտ էլ եկեղեցին, ժողովուրդն ու բանակը միասնական են եղել, եւ այդ միասնությունը ի վիճակի է հրաշքներ գործել:

Ա. Բ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Պետությունը դադարեցրել է «Աղբյուրի» ու «Ծիծեռնակի» ֆինանսավորումը

ՀՀ կառավարության 1995 թ. մարտի 15-ի թիվ 139 որոշման համաձայն, դադարեցվել է «Աղբյուր» եւ «Ծիծեռնակ» ամսագրերի դետական ֆինանսավորումը (դետական հանձնաժողովները 1990 թ ֆինանսավորվում էին դետության կողմից): Ինչդես հայտնել են ՀՀ կառավարության մամուլի կենտրոնից, այդ ամսագրերը հանվել են դետդատվերից, քանի որ նրանց ֆինանսավորումը չի նախատեսվել ԳԽ-ի ընդունած սոցիալական ծրագրով:

ԼՏ

Մարտի 22-ից էլեկտրամատակարարման շրջաժամյա գրաֆիկ

Երեւանի էլեկտրական կենտրոնից «Նոյյան տապան» լրատվական գործակալությանը հայտնել են, որ մարտի 22-ից մայրաքաղաքում սահմանվել է էլեկտրամատակարարման 4 ժամյա գրաֆիկ:

ԼՏ

Բարձրագույն կրթություն կստանա 10 դդրոցականներից միայն մեկը

ԵՐԵՎԱՆ, 22 ՄԱՐՏ, ՍՆԱՐՔ: Այս ուսումնական տարում Հայաստանի դդրոցներն ավարտած ամեն տասը հոգուց միայն մեկը կկարողանա շարունակել ուսումը բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում: ՀՀ լուսավորության նախարարությունից «Սնարք» գործակալության թղթակցին տեղեկացրել են, որ այս տարի տասներորդ դասարանը կավարտի շուրջ 60 հազար դդրոցական, այն դեդքում, երբ բուհերում տեղերի քանակը սահմանափակված է 6 հազարով: Ընդհանուր առմամբ հանրադետության դդրոցներում սովորում է 580 հազար երեխա:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Վանաձոր. Փորձել են կնքել ՀՕՄ-ի գրասենյակը

Երեկ, մարտի 22-ին Վանաձորի ոստիկանության ծառայողները ներկայացել են ՀՅԴ քաղաքային կոմիտեի հարեւանությամբ գործող ՀՕՄ-ի գրասենյակ եւ փորձել կնքել գրասենյակի դռները: ՀՕՄ-ի աշխատակիցները աղաղակ փորձեր են արել համոզելու, որ ՀՅԴ կոմիտեի բոլոր փաստաթղթերը վաղուց ի վեր առգրավված են, իսկ գրասենյակում ամերիկյան «Կուսայդ» ֆիրմայի կողմից որպես բարեգործություն ուղարկված ջերմաթելուսացման նյութերն են միայն, որոնք արդեն իսկ օգտագործվում են քաղաքի բուժհիմնարկներում: Վիճաբանությունները տեղափոխվել են ՆԳ քաղաքային բաժին ՀՕՄ ուիիների համար ջանքերի շնորհիվ: Առայժմ հայտնի չէ, կհամաձայնե՞ն ՆԳ աշխատակիցները հանգիստ թողնել բարեգործական այդ կազմակերպությանը:

Մ. Ս.

Գյումրի. Բնակարանների սեփականաշնորհումը դանդաղում է

Գյումրիում դանդաղ է ընթանում պետական եւ հանրային բնակֆոնդի սեփականաշնորհումը: Ըստ բնակարանային կոմունալ տնտեսության քաղաքային վարչության մասնագետ Գագիկ Պետրոսյանի տվյալների, մինչեւ այժմ այստեղ սեփականաշնորհման ենթակա շուրջ 6500 նորակառույց եւ քաղաքի հին տարածքում գտնվող 1500 բնակարաններից սեփականաշնորհվել է ընդհանուր հաշվարկով մոտ 650-ը: Գ. Պետրոսյանը նշել է, թե դանդաղումը առաջին հերթին բացատրվում է դիմողների փոքր քանակով: Պատճառների թվում են քաղաքի հետ տաղեցյան շրջանի մի շարք առանձնահատկություններ, հավանաբար նաեւ կազմակերպչական ինչ-ինչ բերություններ, սկսված գործընթացից բնակչության զգալի մասի անտեղյակությունը:

Ս. Ս.

ԳՅՈՒՄՐԻ

... Իսկ երեխաների նպաստները չկան ու չկան

Այսօր միայն զամբ հացն արդեն ավերում է մեր խղճուկ ընտանեկան բյուջեն: Սանավանդ եթե նկատի ունենանք, որ դրա եւ էլեկտրաէներգիայի ավելի քան տասնապատիկ բանկացման դիմաց ոչ բոլոր կարիք ունեցողներին է պետական փոխհատուցում հատնում: Այս տեսակետից հիմա բերեւս հանրապետությունում սոցիալապես առավել անապահով խավը երեխաներն են, որոնց այն ընդհանրապես չի տրվում: Երկրիս իշխանավորներն այս հարցադրմանը կարող են առարկել, թե երեխաներն ունեն ծնողներ եւ նրանց հոգսն է իրենց զավակներին դահելը: Լավ, իսկ եթե յոթ անձից կազմված, այդ թվում երեք անչափահաս երեխա ունեցող ընտանիքում միայն հո չափավոր աշխատավարձն է ու երկու ծերերի թոշակը...

Քիչ էր մնում մոռանայինք երեք երեխայի համար տրվող 1500 դրամ նպաստը: Բայց մոռանալու էլ բան է, որովհետեւ գոնե Գյումրիում շատ ու շատ ընտանիքներ, գուցե եւ մեծամասնությունը, առայժմ այն ընդամենը մեկ անգամ են ստացել՝ միայն դեկտեմբեր ամսին: Այստեղ արդեն խոսքը վերաբերում է չաշխատող ծնողների երեխաների՝ պետությունից ստացվող նպաստներին, թեեւ չենք կարծում, թե հիմնարկներից ստացողների վիճակն էլ բավական լինի (չաշխատող հիմնարկից ի՞նչ կարելի է սպասել): Անցել է այս տարվա հունվար ամիսը, անցել է փետրվարը, ավարտին է մոտենում մարտը, իսկ երեխաների նպաստներն այդպես էլ չկան ու չկան: Մեկ մեկ հայտնվում է փոստատարը՝ կարծես ուրախություն պարգեւելով բոլոր առնուներին, իսկ երեխաների հաշվին, ասում է, փող չի ստացվել: Ճարահատյալ գնում ես փոստատուն՝ նույն պատասխանը: Էլ դրանից այն կողմ չես ուզում գնալ... Շատ-շատ կան, թե իբր երեխաների նպաստների վճարումը դրվել է տեղական բյուջեի վրա, իսկ քաղաքը դրա համար միջոցներ չունի: Պարզելը դժվար չէ, բայց դա ի՞նչ նշանակություն ունի: Կարեւորն այն է, որ եթե պետությունը, կառավարությունը որպես մի բան երաշխավոր հանդես են եկել, չմոռանան տեր կանգնել իրենց վճռի ժամանակին կատարմանը: Մանավանդ երբ գործ ունես երեխաների հետ...

Ամեն երեխային տրվող մի 500 դրամ նպաստն իհարկե շատ չէ, բայց էլի բան է եւ ժամանակին ստացվելու դեդքում հնարավոր է, որ շատերին այնուամենայնիվ օգնի գոնե հաց գնելիս ծայրը ծայրին հասցնելու:

ԳԵՂԱՄ ՄԱՐՏՈՅԱՆ

ՈՒՍԿՈՒԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԳԻՐԸ
Հրատարակության է տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի խմբագիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Համբարձումյանի 47
Թելեֆոն 562941, AT&T (7 88852) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային
ծառայութիւն / 581841
Ոճը եւ տարածները ՊԱՌԷ ՊԱԼԼԱԹԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածը
«Ազգ» թերթի
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hamrapetsoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՀՐՁԱԳ ԱՊՀ

Դրան հակառակ, մեծադեսակն Հովերով տարած եւ «անարդարության զոհ դարձած» մուսուլմանական հայմնների դաստաղեստղանի դերն ստանձնած (եւ հայմարյա ամենուր Մոսկվայի հետ բախվող) Անկարան դիվանագիտական մի շարք խոշոր դարտություններ կրեց եւ ոչ միայն չկարողացավ իր կամքը դարտադրել Հայաստանին, այլեւ հայտնվեց ամերիկյան կոնգրեսա կանների սեւ ցուցակում որպես ԱՄՆ մարդասիրական օգնություն ստացող երկրի նկատմամբ դատաժամիջոցներ կիրառող դեստություն:

1993 թ. ղեկտեմբերին Ադրբեջանի կողմից սանձազերծած լայնածավալ հարձակումը, որը տարածային նոր կորուստներ դատճառեց Բաքվին եւ 1994 թ. մայիսին նրան ստիպեց համաձայնվել հրադադարին (ինչը, անշնչան բարձրաստիճան դաշտոնյաներին հասկացրեց հանրադեսության նախագահին եւ նրա գլխավոր խորհրդականին վարկաբեկելուց, վերագրելով նրանց այնոքիսի քայլեր եւ արտահայտություններ, որոնք մտացածին եւ ցանկալին իրականության տեղ դնելու փորձեր են: Երկկողմ հարաբերությունների հաստատման համար Հայաստանը հենց սկզբից որդեգրել է «հարաբերություններ առանց նախադայմանների» սկզբունքը, որին հավատարիմ է առ այսօր, ինչը մեկ անգամ եւս հաստատեց նախագահի գլխավոր խորհրդական Ժիրայր Լիպարիտյանն Անկարայում վերջերս ունեցած շփումների ընթացքում:

Այժմ անդրադառնանք այն դրդապատճառներին, որոնք ստիպեցին Անկարային շեշտակի շրջադարձ կատարել Հայաստանի հետ հարաբերությունների հարցում: Երբ մի կողմ դնենք դատարկախոսությունները, «Միլլիյեթ» թերթի փետրվարի 22-ի համարում, որտեղ մասնավորապես ասվում է.

«Հայենի դարձավ, որ Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր Պետրոսյանը կրկին ցանկանում է հանդիպել ԱՀԿ գլխավոր նախագահ Ալփարսլան Թյուրքեշի հետ: Այս ցանկությունը Թյուրքեշին հաղորդեց ոմն հայ գործարար: Թյուրքեշը սկզբունքորեն համաձայնություն տվեց, սակայն, հաշվի առնելով Թուրքիայում տեղի ունեցող քաղաքական իրադարձությունները (կոալիցիոն կառավարության ճգնաժամը) խնդրեց հանդիպման վայրն ու ժամկետը ճշտել ավելի ուշ»:

Որ երկու երկրների ղեկավարության եւ դիվանագիտական շրջանակների միջեւ շփումները շարունակվում են անկախ հարաբերությունների վիճակից, բնական է: Սակայն ինչու համարում, որտեղ մասնավորապես ասվում է.

«Միլլիյեթ» թերթի փետրվարի 22-ի համարում, որտեղ մասնավորապես ասվում է.

«Հայենի դարձավ, որ Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր Պետրոսյանը կրկին ցանկանում է հանդիպել ԱՀԿ գլխավոր նախագահ Ալփարսլան Թյուրքեշի հետ: Այս ցանկությունը Թյուրքեշին հաղորդեց ոմն հայ գործարար: Թյուրքեշը սկզբունքորեն համաձայնություն տվեց, սակայն, հաշվի առնելով Թուրքիայում տեղի ունեցող քաղաքական իրադարձությունները (կոալիցիոն կառավարության ճգնաժամը) խնդրեց հանդիպման վայրն ու ժամկետը ճշտել ավելի ուշ»:

Որ երկու երկրների ղեկավարության եւ դիվանագիտական շրջանակների միջեւ շփումները շարունակվում են անկախ հարաբերությունների վիճակից, բնական է: Սակայն ինչու համա

ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

Շրջադարձ հայ-թուրքական հարաբերություններում

1993 թ. ամռանը, երբ ԱՊՀ ինքնադատարկությանը բանակը մարտական գործողություններ տեղափոխել էր հակառակորդի տարածք եւ, դուրս մղելով ադրբեջանական զորամիավորումներ Քելբաջարի տարածքից, ազատվել էր իր բիկոմբը, տարբեր մակարդակներում մոտ երկու տարի տևած Հայաստան-Թուրքիա երկխոսություններ մատի վրայքդի: Օդային եւ ցամաքային ամենամեծ վիճակը Անկարայի կողմից, ադա նաեւ հանկին արտգործնախարար Հիմեր Շեբինի Սիրիայում արած հայտարարությունը Հայաստանի հետ երկխոսություն շարունակելու անհամաձայնության մասին նկատ վանեցնելու այդ փաստը:

Սակայն ինչման էլ հարաբերությունների կարգավորման նախաձեռնությունը պատկանում էր Հայաստանին (առանց նախադայմանների), դրանում ոչ պակաս շահագրգռված էր Թուրքիան, որի որդեգրած արեւելյան հարեւանության հաջողությունը մեծապես պայմանավորված էր հենց Երեւանի հետ կառուցվելիք հարաբերություններով: Դրա վառ ապացույցն է այն իրադարձությունը, որ արտաքին աշխարհի հետ անմիջական կապ ունեցող եւ Թուրքիայի հետ բավական սերտ հարաբերական եւ տնտեսական կապեր հաստատած Ադրբեջանն ու Վրաստանը իրենց անկախության հինգերորդ տարին բեռակոխեցին անհամեմատ վատ պայմաններում, քան կատարյալ շրջափակման մեջ հայտնված (Իրանի գործոնը սկսեց աշխատել բավական աշ) Հայաստանը: Ավելին, Հայաստանը վերածվեց կայունության կղզու անկայունության ծովի մեջ:

խախտումներով, պահպանվում է միչեւ օրս), վերջնականապես հանգեցնելով Անկարային Երեւանի նկատմամբ վարվող կոշտ հաղթականության անհեռանկարայնության մեջ եւ ստիպեց վերանայել իր կեցվածքը: Դրա առաջին ազդանշանները հայտնվեցին ամռան վերջերին, երբ երկրի վարչապետ Չիլլերն ու բուրքական առաջատար հաղթական կուսակցությունների ներկայացուցիչները «Ազգ» թերթում տպագրված հարցազրույցների միջոցով զգացնել տվեցին, որ դատրաստ են Հայաստանի հետ նոր երկխոսության եւ որոշ դայմանների կատարման դեպքում կարող են ինչպես առեւտրատնտեսական, այնպես էլ դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատել նրա հետ:

Դեռ այդ օրերին «Ազգում» հրապարակված մեկնաբանություններում մատնանշում էինք, որ նման երկխոսության համար ասիճանաբար պարարտ հող է նախապատրաստվում, եւ որ այս անգամ նախաձեռնությունը դատկանում է Անկարային: Եւ, որպես մեր կանխատեսումների արդարացում, տարեվերջին եւ նոր տարվա առաջին երկու ամիսներին բուրքական մամուլն իր ծավալներով աննախադեպ արավ ծավալեց Հայաստանի հետ մերձեցման օգտին: Մինչ դրա մանրամասներին, ինչպես նաեւ հայ բուրքական շփումների ներկա վիճակին անդրադառնալը ուզում եմք շեշտել մի հանգամանք, այդ արավը (ինչպես պարզվեց Թուրքիայում մամուլի ներկայացուցիչներից եւ այլ աղբյուրներից մեր ստացած տեղեկություններից) իրականացվում է դետական դատվերով եւ նպատակաուղղված է փոխելու վերջին տարիներին հենց դետության ջանքերով ստեղծված Հայաստանի բացասական կերպարը: Այլ կերպ ասած՝ մամուլը դատվեր է ստացել հայանդաստ հատարական կարծիք ստեղծել:

Իհարկե, միամտություն կլիներ դատսել, թե բուրքերը հաղթականության այդ փոփոխության օբյեկտիվ դատճառները ներկայացնեին իրենց ժողովրդին: Հարցը ներկայացվում է այնպես, կարծես, դա կատված է Հայաստանի իշխանությունների վարած ներքին հաղթականության որոշ ասդեկների հետ: ՀՅԴ կուսակցության գործունեության ժամանակավոր կասեցում, զենքի մատանենց առեւտրով զբաղվող որոշ անձանց ազատազրկում, ցեղասպանության հարցը հայ բուրքական հարաբերությունների ներկա վիճակում ճնշարկման առարկա չդարձնելու մտադրությունը եւ այլն: Շարժվելով «նդատական հասնելու բոլոր միջոցները լավ են» սկզբունքով, բուրքերը չեն խորհում Հայաստանի հարաբաղյան գործոնը, որի մասին արդեն խոսվեց, այդ փոփոխությանը նդատաստեցին հետեւյալ գործոնները.

ա) Ռուսաստանի եւ Իրանի ազդեցության աճը Անդրկովկասում եւ Մի ջին Ասիայում, ինչը խաղից դուրս է բողնում Թուրքիայի ոչ միայն հաղթական, այլ նաեւ հեռուն գնացող ռազմավարական ծրագրերը՝ այստեղից բխող բոլոր հետեւանքներով: Ան կարայի համար հույսի մի նշույլ էր Բաքու-Ջեյհան նավթամուղին ԱՄՆ-ի կողմից տրվող աջակցությունը՝ Հայաստանի տարածքով անցկացնելու դայմանով: Իսկ դա անհնար է առանց Հայաստանի եւ Թուրքիայի միջեւ բնական նոր հարաբերությունների հաստատման:

բ) ԱՄՆ-ի ճնշումը, մասնավորապես հանրապետական մեծամասնության խոսնակ Ռոբերտ Դոուլի կողմից Կոնգրեսին ներկայացնելու համար դատրաստված նախագիծը, որով նախատեսվում է դատժամիջոցներ կիրառել ամերիկյան օգնության առաքմանը խոչընդոտող Թուրքիայի նկատմամբ:

գ) Եւրամիության հետ միաստանալու, մասնավորապես մախային միության մեջ ընդգրկվելու ճանապարհին Անկարայի դեմ հարուցված խոչընդոտները հաղթահարելու ձգտումը:

դ) Եղեռնի 80 ամյակի նախօրյակին իր դեմ ուղղվելիք մեղադրանքները չեզոքացնելու մտադրությունը:

ե) Արեւելյան նահանգների տնտեսության անմխիթար վիճակը եւ այլն:

Այժմ բուրքական մամուլում անընդհատ շոշափվող հայ բուրքական դատտնական եւ կիսադաշտնական շփումների մասին:

Որպես նոր երկխոսության մեկնակետ բուրքերը նշում են 1993 թվականի ամռանը Փարիզում նախագահ Լեւոն Տեր Պետրոսյանի, արտգործնախարար Վահան Փափազյանի ու բուրքական ազգայնականների առաջնորդ Ալփարսլան Թյուրքեշի միջեւ կայացած հանդիպումը: Այն փաստը, որ որեւէ երկրի նախագահ հանդիպում է մեկ այլ երկրի հաղթական կուսակցության ղեկավարի հետ՝ վերջինիս խնդրանքով եւ նրա հետ ինքնարկում տարբեր բնույթի հարցեր, բնական եւ սովորական երեւույթ է: Այլ հարց է, թե ինչպես է ներ կայացնում սույն հարցը բուրքական կողմը: Ըստ մամուլի հրապարակումների, հանդիպման առաջարկը եկել է Հայաստանից, եւ Թյուրքեշը լիազորված է եղել խոսել իր երկրի իշխանությունների անունից: Հեշտորեն է, որ Հայաստանի նախագահի անունից հանդիպման առաջարկները իր փոխանցվում են որոշ հայազգի գործարարների կողմից: Նման մի պնդում տեղ գտավ նաեւ «Միլլիյեթ» թերթի փետրվարի 22-ի համարում, որտեղ մասնավորապես ասվում է.

«Հայենի դարձավ, որ Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր Պետրոսյանը կրկին ցանկանում է հանդիպել ԱՀԿ գլխավոր նախագահ Ալփարսլան Թյուրքեշի հետ: Այս ցանկությունը Թյուրքեշին հաղորդեց ոմն հայ գործարար: Թյուրքեշը սկզբունքորեն համաձայնություն տվեց, սակայն, հաշվի առնելով Թուրքիայում տեղի ունեցող քաղաքական իրադարձությունները (կոալիցիոն կառավարության ճգնաժամը) խնդրեց հանդիպման վայրն ու ժամկետը ճշտել ավելի ուշ»:

Որ երկու երկրների ղեկավարության եւ դիվանագիտական շրջանակների միջեւ շփումները շարունակվում են անկախ հարաբերությունների վիճակից, բնական է: Սակայն ինչու համա

ՍԻՄՖԵՐՈՊՈԼ

Ղրիմը մտադիր չէ հրաժարվել 1992 թ. սահմանադրությունից

ՍԻՄՖԵՐՈՊՈԼ, 22 ՄԱՐՏ, ԻՄԱՊԱՐԵՍ, ՄՆԱՐՔ՝ «Ուկրաինական խորհրդարանի վերջին որոշումները չեն համաադատասխանում անցած երեք ամիսներին ձեռք բերված եւ ոչ մի դայմանավորվածության», մարտի 21-ի մամուլի ասուլիսում հայտարարել է Ղրիմի Գերագույն խորհրդի նախագահ Սերգեյ Յեկոմը: Թերակղզում սահմանադրությունը փոխելու եւ նախագահական ինստիտուտ վերացնելու դատճառներն, ըստ Յեկոմի, գալիս է նրանից, որ Կիեւում որոշակի ուժեր ցանկանում են խափանել Ռուսաստանի հետ դայմանագրի կնքումը: Դատճառներից մեկն էլ այն է, որ Ուկրաինայում բարդ հարաբերություններ են ստեղծվել օրենսդիր եւ գործադիր իշխանությունների միջեւ, բացի այդ, ի տարբերություն սրա, Ղրիմի խորհրդարանին հաջողվեց հաղթահարել ներքին միջխմբակցական տարաձայնությունները: Յեկոմի խոսքերով, 1992 թ. սահմանադրությունը այսուհետ եւս կշարունակի գործել: «Սիմֆերոպոլը մտադիր չէ ընդունել որեւէ որոշում, մինչեւ չստանա կիեւցի դատգամավորների որոշման իրավական փորձաքննության արդյունքները: Ղրիմում մարդու իրավունքներ խախտվել են, դա ակնհայտ է», եզրափակել է խորհրդարանի խոսնակը:

Մյուս կողմից, Ուկրաինայի Գերագույն խորհրդի նախագահ Ալեքսանդր Մորոզը մարտի 20-ին մամուլի ասուլիսում հայտարարել է, որ Ղրիմի խորհրդարանի ադրիլյան ընտրություններ տալի կոնոնական ուկրաինական օրենսդրությանը համադատասխան:

Մորոզը նաեւ ավելացրել է, որ Ղրիմի խորհրդարանի հիբյուր օրենքին համաադատասխանող օրենքը դեռեւս դատրաստ չէ, իսկ ուկրաինական օրենքը բերեց տարբեր գնահատականների է արժանանում, այդուհանդերձ գործում է: ■

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ռուսաստան. Հանցագործությունը ներթափանցում է իշխանություն

Այս թեմային է նվիրված Ռուսաստանի Դաշնության Պետդումայի անվտանգության կոմիտեի նախագահ Վիկտոր Իլյուխինի մարտի 22-ին «Ռոսիյսկայա գազետա» թերթում հրատարակված հարցազրույցը: Նրա տվյալների համաձայն, ամբողջ արդյունահանված նավթի 20 տոկոսը, հանքային ռեսուրսների 34 տոկոսն անլեգալ կերպով դուրս է բերվում Ռուսաստանից: Ամեն տարի արեւմուտքում է մնում ռուսաստանյան ծագում ունեցող մինչեւ 20 միլիարդ դոլար: Վ. Իլյուխինը հայտնել է, որ այսօր Ռուսաստանում կապիտալի մինչեւ 60 տոկոսը եւ բաժնետոմսերի մինչեւ 85 տոկոսը «անցնում են, եթե արդեն չեն անցել հրեական եւ արտասահմանյան կառույցների ձեռքը»: ՍՐՍԵՆՊՐԵՍ

Թբիլիսի. Մահափորձ Թեմուր Ժորժոլիանիի դեմ

ԹԲԻԼԻՍԻ, 22 ՄԱՐՏ, ՍՆԱՐՔԻՍՊՐԵՍ՝ երեկ առավոտյան, մոտ ժամը 10-ին անհայտ անձինք գնդակոծել են այն մեքենան, որի մեջ էին Վրաստանի խորհրդարանական դատգամավոր Թեմուր Ժորժոլիանին, Պահպանողական միաբանության կուսակցության ղեկավարը եւ նրա ընտանիքի անդամներից մեկը: Ինչպես լրագրողներին հայտարարեց Ժորժոլիանին, դատարասվող մահափորձի մասին իրեն հայտնել էին մի քանի օր առաջ: Նա հրաժարվեց նշել այդ ձեռնարկման կոնկրետ կազմակերդչին, ասելով. «Եթե ինձ սպանեն, դա կլինի միայն երկրի ներկայիս ղեկավարության դատվերով»:

Մոլդովայում Ռուսաստանի դեսպանությունը շենք չունի

ՄՈՍԿՎԱ, 22 ՄԱՐՏ, ՆՈՎՈՍՏԻ ՏԱՊՈՍ՝ Ինչպես դատարզաբանեց Մոլդովայում Ռուսաստանի դեսպանորդ խորհրդական Անատոլի Կրիկունովը, դեսպանությունը ներկայումս գտնվում է հերթական ժամանակավոր հարկաբաժնում, որտեղ չի հաջողվում տեղավորել այն բոլոր մասնագետներին, որոնք անհրաժեշտ են երկու երկրների հարաբերությունների զարգացումն ապահովելու համար: Քիշնեւի քաղաքապետարանը դեսպանատան համար հողամաս հատկացնելու արձանագրություն էր ստորագրել դեռ հունվարին: Սակայն Մոլդովայի կառավարությունը մինչեւ օրս այն չի հատկացրել:

Ուկրաինացի ազգայնականները դեմ են նոր անձնագրին

ԿԻԵՎ, 22 ՄԱՐՏ, ՆՈՎՈՍՏԻ ՏԱՊՈՍ՝ Այդ մասին ասվում է ուկրաինացի ազգայնականների կազմակերդության մարտի 21-ին հրատարակած հայտարարության մեջ: Ազգայնականների այդ գործողությունների դատճառն այն է, ասվում է փաստաթղթում, որ նոր անձնագրերում նշված չէ ազգությունը, ինչպես նաեւ տվյալներ կան ինչպես ուկրաիներեն, այնպես էլ ռուսերեն լեզուներով: Նման անձնագիրը, ասվում է հայտարարության մեջ, «չի կարող լինել ուկրաինական, այն Ուկրաինայի օկուդացման համակարգի շարունակությունն է»:

ԲԱՐՔԱՐ

Խմիչքի շարաբահումը Ռուսաստանում՝ կործանարար

Ալկոհոլի շարաբահումը «դժոխային չափերի» է հասել Ռուսաստանում, որտեղ հաղթանակների կրանքի տարողությունը խիստ նվազել է 1987 թվականից ի վեր: հաղորդում է «Ինտերֆաքս» թերթն իր մարտի 12-ի համարում, հենվելով բրիտանական բժշկական ամսագրի տեղեկագրի վրա:

Բրիտանական բժշկական ասոցիացիայի կողմից հրատարակված Ռեպսի համայնաանի զեկուցագրում նշվում է, որ խմիչքի շարաբահման հետեւանքով մարդիկ դարձյալ չեն հասնում բուսակի տարիքի:

Ըստ ուսումնասիրության արդյունքների, 1991 թվին 26 հազար տղաներ մահացել են դատաշնադրես գրանցված «խմիչքի բուսավորումից», դրանից հետո տարի առաջ այդ թիվը կազմել է 11 հազար 700-ով:

«Մահացության հետեւանքով աբսիսայում ավելի քան մեկ շարադրը կորստյան է մատնվել», նշվում է այնտեղ: Մահացության բարձր տոկոսը, ըստ զեկուցագրի, արդյունք է «կառավարության կողմից գնորդ գնորդ ազատ արձակման հաղթանակության եւ փողի հարաճուն արժեզրկման», որը տանում լրջագույն արեւնստական խմիչքի ամենավտանգավոր տեսակներով:

digitised by A.R.A.R.@

Ազգային

Բոլոր նրանք, ովքեր ղեկում են, որ կաթողիկոսական ընտրությունների գործընթացին միջամտելու նախագահ Տեր-Պետրոսյանի որոշմանն ու Ս. Էջմիածնի գերագույն հոգևոր ղեկին վիճահարույց մի բնկնածուի նրա առաջարկությունը հետևած աղմուկը որարդացնես փորձիվ է մի բաժակ ջրում, որարտվոր են հիշել այդպիսի ընտրությունների ոչ հնագույն անցյալի դասմությունը: Արդարև 1956 թ. փետրվարին մեր միամիտ դեկավարությունը հավատացած էր, որ Անթիոսի կաթողիկոսական ընտրության հարցը նրերին, համայնքային խնդիր է: Սակայն տանկերի և զրահամեքենաների հայտնվելը Անթիոսի վանքի դարասանների առաջ որոշ դարձրեց, որ Հայ եկեղեցուց նրա մանրանկար մի սարք դասեռազմ է բնաղրվում, որտեղ և Անկարայի նուրբ զգացմունքները: Այն էլ ավելի դեմ է բարկացրած լիներ այս վերջիններին: Իրանի հետ լայն առևտար ծավալելով: Անհամեստությունից դրդված Թեհրանը դարձավ Հայաստանի գլխավոր զարտնյորը ի հեռուս Ամերիկայի:

Դեղերի զարգացման նման դարագաներում Վաշինգտոնն ստիպված էր դիմելու հետևյալ եկամ հայլերից մեկին. կամ հրաժարվելով Հայաստանին օժանդակելուց հաջայներ Թուրքիային, որ շարունակի շրջափակումը, և այդպիսով Հայաստանին էլ ավելի մղեր դեպի Ռուսաստան, կամ էլ Հայաստանին հեռացներ Ռուսաստանից, նրան խոստանալով որոշ հաղթական առավելություններ: Թվում է, թե Վաշինգտոնը կանգ է առել այս երկրորդ տարբերակի վրա, հույս ունենալով, որ Հայաստանն իր հերին նույնդես կմտնի խաղի մեջ և լուրջ զիջումների կգնա:

Պետք է ասել, որ Հայաստանի դեկավարներ շատ շատ ընթանցին այդ ինտրիգային խաղը և դրանից օգուտ հաղթում կանոններ: Հույսով եմ, նրանք երկար կդահեն այդ առավելությունը:

Ակնհայտ ԱՄՆ-ի դրդմամբ Թուրքիան երեք տարվա կրեռացնի Հայաստանի շրջափակումը և կարձես արդեն իսկ կանխորոշված է, որ ազերի նավթամաղն անցնի Հայաստանի տարածքով, որպեսզի վերջինս հնարավորություն տրվի ներգրավելու արևմտյան տնտեսական համակարգի մեջ և որպեսզի դրանով ճնշեր Ռուսաստանի ազդեցությունն այդ տարածաշրջանում:

Հայաստանի դեկավարությունն իր հերին անշուշտ դեմ է վարձահատույց լինի այս ամենի համար: Արդեն իսկ որոշակի նշաններ կան, որ արևմտյան ու բարեկամ դիտորդներ ի կատար են ածվում, չնայած առայժմ առանց մեծ աղմուկի: Նախագահի սվագ խորհրդական Ժիրայր Լիպարիտյանը հրաժարականներն և հասկանալի ձևով գեղատարությունն ճանաչման Հայաստանի դասմական իրավունքներն իջեցրել է սակ «բարդական դարտավարվածության» աստիճանի: Իսկ դրդրցներում գնդատանությունն բնական ասուցման ուղեգիծը իրականության դարձնելու համար Գերագույն խորհրդի նախագահի դասեռնական Ազգ Բլեյանի կողմից չդեմ է դիտել որոշես իր տարօրինակ բնավորության հերթական դրսևորում, այլ որպես կառավարության կողմից խորհրդես մտածված հաղթականության արտահայտություն, ինչման էլ այն մեր շահերին դեմ լինի:

Նախագահի հաղթականությունը, որ միշտ էլ հոյ է եղել դրամատիկ անակնկալներով, կարող է մի օր հանկել նաև այն բանին, որ հայկական զորքերն ամբողջականորեն կամ մասնակիորեն դուրս բերվեն զրավված ազեռի տարածքներից, նույնիսկ Հայաստանի դրահանջներ բավարարվելուց առաջ: Դա խոստանաբեմ, շատ ավելի բարդ խնդիր կլինի, քան կաթողիկոսական ընտրությունները: Բայց մենք արդեն ընտրված դեմ է լինենք մեր նախագահի մոդուս օպերանդի:

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ

Էջմիածնի ընտրությունները՝ փոքրիկ բաժակո՞ւմ, թե հաղթական գլոբալ տախտակային խաղ

ԵՐՎԱՆԴ ԱՋԱՏՅԱՆ

կդերականներն ու համայնքի դեկավարները: անհեղյակ ու ակամա մասնակիցների դերում են հանդես գալիս: Բայց մենք այդ ժամանակ հայտնվեցինք մի այնպիսի ողբերգական դրության մեջ, որտեղից հնարավոր չէ հեռարձ կատարել: Դրությունը միայն կարող էր վատթարանալ և այդպես էլ եղավ:

Այժմ ասկայն, համարյա չորս տասնամյակ հետո, Խորհրդային Միության փլուզումով և սառը պատերազմի ավարտով, ենթադրվում էր, որ նոր ընտրությունները հնարավոր կլինեն հաղթականությունից ու հաղթահարն քնայր չեն կրի: Ինչպես դարզվում է, գաղտ ընտրությունը միայն կարող էր վատթարանալ և այդպես էլ եղավ:

Այժմ ասկայն, համարյա չորս տասնամյակ հետո, Խորհրդային Միության փլուզումով և սառը պատերազմի ավարտով, ենթադրվում էր, որ նոր ընտրությունները հնարավոր կլինեն հաղթականությունից ու հաղթահարն քնայր չեն կրի: Ինչպես դարզվում է, գաղտ ընտրությունը միայն կարող էր վատթարանալ և այդպես էլ եղավ:

Հետեկով Կոմկասում ծավալվող դեղերին, նկատում ենք, որ ռուսական ազդեցությունն այնտեղ ամրնդհանս մակընթացության և տեղատվության մեջ է: Մինչ Մոսկվան ցանք չնայելով առաջ է շարժվում և փորձում է դասեղանել նախկին կայսրության իր սահմանները որպես անվտանգության երաշխիք. Լեռնային Ղարաբաղում կամ Չեչնիայում ձայր առած հրդեհները ու Թուրքիայի կամ մերձբալթյան երկրների, կողմից ներկայացված մարտահրավերները համառորեն ետ են մղում նրան: Հայաստանն այդ ամենի կիզակետում է: Նրանում տեսնելով նախկին Խորհրդային Միության ամենակատաղ հանդուգնությունը: Մոսկվան այնտեղ է ենթադրել հակայական ֆանտաստիկության ռազմական տեխնիկա, որպես իր ռազմավարական հզորության առաջապահի: Սա իհարկե մեզ կարող է հանգստացնել ի դեմս բարեկամական հարևանական տարածությունների, բայց միևնույն ժամանակ կարող է նաև մեր հայրենիքը կոխոխնոր դարձնել տարածաշրջանում ստեղծված նոր հակամարտության դարաշրջանների միջև:

Մինչև այժմ նախագահ Տեր-Պետրոսյանն ու իր կառավարությունը գերազանց կերպով կարողացել են առաջ տանել հավասարակշռված մի այնպիսի հաղթականություն, որով Թուրքիան էր հոլարտանում ամբողջ աշխարհի դարաշրջանում:

Թուրքահրելով ռուսական ռազմական ներկայությունն իր տարածքում, Հայաստանն անհարմարություն ունեցավ, որ վիրավորված լիներ Վաշինգտոնի գերիտասարդ վարդապետ Գարեգին Սարգիսյանը տարեցս հեղինակին խոստանալ է, որ ինքը մասնակցել է եկեղեցական տաղանդի ստեղծմանը, որպեսզի դարձարի կամենիզմի դեմ, շնչահոգվելով այն հարցով, որ այն կարող է նաև անկարգություն առաջացնել մեր եկեղեցու ներսում: Եվ, իհարկե, դրա փոխարեն նա ձեռք բերեց որոշակի հեղինակություն գանկացած հաղթական իշխանությունների շրջանում:

Գարեգին Բ-ին առանձնացնելով նախագահ Տեր-Պետրոսյանը հետևում է արևմտյան դարաբական հատուցում տալու որոշակի մի գծի: Եր բնորոշ բնկնածուի մասին հայտարարելով, նա չի բացահայտում այդ հայրին դիմելու իսկական դրդապատճառները. որոշիչն հավատացած է, որ հաղթանդը կամ դեռևսական զորիշը դարտավոր չէ այդ բանն անել: Մենք կարող ենք վիճարկել նրա դատողությունները, բայց զուր ցանք գործադրած կլինենք, քանի որ նա բարից լավ գիտի, որ Ե՛նդեղին դարակայ կդեռա Գամ հարիեկ՝ այդ բիվը: Բացի այդ, բոլոր մյուս բնկնածուների հարկադրական համակերդումից հետո, ընդդիմադիրների բլոգ Մոսկվայի Տիրան արհեղիսարդս Կյուրեղյանը փաստորեն մնացել է առանձին նախագահի «ուժեղ ձեռի» ատկինդայի առաջ: Իսկ ո՞վ է նրան բիկանք կանգնում: Մենք դեռ չգիտենք բարձրաստիճան կդերականներից մեկին, որ ահաբարանն ունենար վեր կենալու և իր ձայնը լսելի դարձնելու: Թվում է, թե բոլորն էլ խիստ ցնցված են իրադարձությունների նման դրամատիկ շրջադարձից: Բայց մենք հույսներս չենք կորցնում: Սորիցի 3-ին դեռ ունենք մի վերջին անգամ «մամա» զուգադ:

Տեղեկացել ենք, որ Կոդենհագեն նից վերադառնալուց հետո, Հայաստանի նախագահը մեկնել է Մոսկվա և նախագահ Ելցինի հետ ստորագրել Հայաստանում Ռուսաստանի ռազմակայանի դրայմանագիրը: Այդ թերացումը, լաս մեզ հասած տեղեկությունների, փոխոսնակ ռուսական կողմի, Հայաստանի նախագահին իմմն է արձարձել Էջմիածնի գահին արևմտյան հավանավորյալ մի անձնավորության իր նախընտրության հարցը, բաս երևույթին ստանգեղ համար տվյալ հարցում ռուսների գրաբնության ասիճանը նախատեսելս այդ հարցով նրան դիմել Լին Շամբերկան և ուրիշներ: Մի ստացած, ոչ կարիք չունեն նա, քանի որ Մոսկվան ավելի հան բավարարված դիտի լիներ միասեգանից 25 տարով կենված դրայմանագրով: Այնդես որ նախագահ Տեր-Պետրոսյանի որոշումը առաջ անցնելով օրինականությունների. եկեղեցին դեսորությունից անցաս դահեկոր. ա վանդայրների և դեմոկրատական երդրությունների մեր ասանագրությունները: առնչվում է ավելի գլոբալ, հաղթական խաղերի հետ. որոնց Հայաստանն առայժմ մասնակից է դարձել: Հույս ունենք, որ կատարված հայերեն արձեռան այն գինը, որ վճարվում է:

Այդպիսով, երևույթը դիտելով ավելի լայն, հաղթական կոնտեքստում, նախագահի որոշումը այնքան էլ ատաստելի չի թվում, ինչման այդ տեսանկյունից նայելիս, եթե կարող է մեր բոլորի բարկությունը ինչ որ չափով մեղմել: Մենք դեռ է դարգանդես գիտակցենք, որ կաթողիկոսի ընտրությունը շարունակում է մաս կազմել հաղթական գլոբալ տախտակային խաղի. միաժամանակ մարդերով, որ համաշխարհային այդ երկու հարերեին ավելի զիջումների Եկեղեցական չվանգի՞ նույնիսկ Հայաստանի անկախությանը:

Հոդվածի սկզբերը անցյալ թերթում

ՍՓՅՈՒՌՔ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Մեկ բոլորս

Անծանոթ երկրի անծանոթ կայարանում գնացքները մեկը մյուսի ետեից շարժվում էին ինչպես զվեյցարական ժամացույցներ: Մեր խումբը հավաքվել էր երկի մոտ ու չէր վստահում ոչ իր ուժերին, ոչ էլ էլեկտրոնային դոնորին: Մնացած ուղեւորները հանգիստ նստած էին իրենց տեղերում եւ հաշված վայրկյանների մասն էին կազմում:

«Ձեզ այնտեղ կդիմավորեն»... այս հանձնարարականն էր միշտ ոգեշնչում իմ մտքում: Ովքե՞ր են: Արդյոք կգտնե՞նք իրար... Ոչուր էի անհանգստանում: Հայացքների հոդումը բարկական էր, որ ես եւ ամբողջը խումբը իրեն օտար չզգար, այդ մեծ եւ ժամանակակից էլեկտրոնային հաղարի կայարանում: Մենք եւ դիմավորողները վստահ մոտեցանք իրար, գրկախառնվեցինք եւ առաջին հարցը, որ մեզ տվեցին «Ո՞նց է Հայաստանը»:

Ընթերցողը բոլ ինձ ների, եթե դեղ մերի զուգահեռներ տանեմ դեղի երկրաշարժի ահեղ օրերը: Երկրաշարժի երկրորդն օրն էր: Հասանք Սպիտակ: Մեր խմբին խնդրեցին օգնել գերեզմանոցում: Այն գտնվում էր բլուրի վրա եւ ամբողջ վկայակները մեր աչքի առաջ էին: Քաղաքը չկար: Կար միայն հոգեվարքի տնոց: Շեռներով փորված մի մեծ գերեզմանից դուրս եկավ անտարիք մի մարդ, արցունքից չորացած աչքերով նայեց մեզ եւ հարցրեց «Ո՞նց է Երեւանը»...

Ազատության հրապարակ: Մեկ մի լիոնանոց միտինգ: Ճանճի տզզոցն անգամ լսվում է: Բոլորը քարացած մեկ դատապարտյալ են սպասում «Ո՞նց է Արցախը»...

Հետո վերադարձանք տուն, վերադարձանք օտար երկրներից, վերադարձանք Սպիտակից, վերադարձանք Ազկախության հրապարակից մեզ տանջող մեկ հարցով՝ «Ո՞նց է Հայաստանը»:

Եւ օտար են ինձ համար այն գաղափարները, որ փորձում են առանձնացնել Սփյուռքը Հայաստանից, Ադեսի գոտին՝ Երեւանից, Ազատության հրապարակը՝ Մեր փողոցից: Միգուցե ժամանակն է՝ ինձ էլ առանձնացնել իմ ընտանիքից: Չէ՞ որ մեր ազգը դարեր շարունակ գոյատեւել եւ շարունակում է գոյատեւել ընտանիքի շնորհիվ: Ամեն ընտանիք մի Հայաստան աշխարհ է իր վառարանով, ծծողավարով, ավանդություններով, հանելուկային դիմացկունությամբ, չնչին բյուջեով, ծնունդով, մահով, ծծողավարցին մոմի լույսի տակ դաս տվորեցնելով, օտար երկրում հա՛յ մնալով:

Ի դեղ, եկող սերունդն ավելի սրաի է մոտենում ամեն ինչին: Եւ ես չեմ կարողանում բացատրել իմ որդիներին, թե ինչու պետք է դիմենք սփյուռքին դարձի. ադակիների հարցով: «Ի՞նչ է, իրենց դարձի ադակիները մե՞զ են ուղարկելու...», զարմանքով հարցրեց տղան: Եւ եթե հայրենիքի վերաբերմունքը դրա մեջ է, սփյուռքը միշտ դատապարտված է:

Երաշխիքներ են պետք, որ հայն իր ընտանիքով դառնա դարձ, փողոց, քաղաք ու երկիր:

Եւ այն հարցին, թե «Ո՞նց է Հայաստանը», դատապարտանը միանգամայն է «Այնդես՝ ինչդես Բոլորս»:

ՍՈՒՐԵՆ ԳԱՐԳԱՍՅԱՆ,
ՀՍՍՌ Հանրապետական
վարչության անդամ

Պ. Հայրիկյանը խոստանում է, ընտրել լավագույնին

«Ես դեռ չգիտեմ, կնասնակցեմ կաթողիկոսի ընտրությանը, թե ոչ, ասկայն մասնակցելու դեպքում, խոստանում եմ ընտրել լավագույնին. նրան, ով իր կենսագրությամբ ու գործունեությամբ ապացուցել է, որ առաջնորդվում է աստվածային դատգամներով, ով կարող է առավել նպաստ բերել մեր հոգեւոր, որ նույնն է՝ ազգային վերածննդին եւ հայության միասնությանը», հայտարարել է Ազգային ինքնորոշում միավորում քրիստոնեավարների նախագահ Պարույր Հայրիկյանը: Սակայն նա խոստացել նշել որեւէ անուն:

ԱԻՄ-ի ղեկավարը հայտարարել է նաեւ, որ Թուրքիայում աշխարհական դատգամավորների ընտրության եւ դեմի Հայաստան նրանց ուղեւորության արգելումը խոցի ազատության մի ջազգային օրենքների կոպիտ ոտնահարում է, քանի որ Թուրքիան ստորագրել է Հելսինկյան համաձայնագիրը եւ ՍԱԿ-ի Սարդու իրավունքների հանձնակագիրը:

ԼՏ

digitised by A.R.A.R.@

ԱՌԱ

Միջազգային

ՄԵԾ ԲՐԻՏԱՆԻԱ

Թոնի Բլերը Ջոն Մեյջորի լուրջ ախոյան

Սեծ Բրիտանիայի վերջին ընդհանուր ընտրություններում տարած հաղթանակից եռամսյակ անց վարչապետ Ջոն Մեյջորը հայտնվել է այնպիսի անուրանալի վիճակում, որ ամեն բաբար կարող է բախտորոշ լինել: Բազմաթիվ ոստիկաններով հեղինակազրկված ոստիկանական վարչապետն ան զոր հետեւում է ընդդիմադիր լեյբորիստական կուսակցության եւ դրանոր ու եռանդուն ղեկավար Թոնի Բլերի հաղթարշավին:

Մեյջորի առաջին սխալը բերեաս լեյբորիստների նոր ղեկավարին բերագնահատելն է: Երիտասարդ ու զորանոր Թոնի Բլերը նոր գաղափարների արտահայտիչ է, որոնց կողմնակիցն է բրիտանացիների մեծամասնությունը: Օրինակ՝ նա ծրագրում է Շոտլանդիայում հիմնել խնամակալ խորհրդարան, մտցնել ճկունություն աշխատավարձի հանգստյան եւ ատաղձել հանրային իրավունք: Պոդոդիսական ազգ ծրագիրն ակնհայտորեն համադասասխանում է ընտրողների ձգտումներին:

Վարչապետի մյուս սխալն այն է, որ նա համառորեն փորձում է ավարտին հասցնել ժողովրդականության չվայելող բարեփոխումները, որոնցից են երկաթուղիների եւ էլեկտրահամակարգի աղազգայնացումը, համայնքներին տվող վարկերի կրճատումը եւ սոցիալական աղտոտվածության դանդաղ սեփականաշնորհումը: Բացի դրանից, որոնգանոր ոստիկանների վարկն ընկավ կաշառակերության եւ սանձարձակ բարեների հետ կապված որոշ գործերի հետ: տեսնելով հենց այն ոստիկանները, որ Մեյջորը նույնպես ղեկավարի անփորձությունից: Բայց համառ Մեյջորը հույս ունի շահաբաժիններ ստանալ Օլսթերի խաղաղացման ծրագրից եւ եկրի տնտեսության ծրագրից եւ եկրի տնտեսական վիճակի որոշ բարելավումից կանգնումներ, գործադրության նվազումն, որոնցի մինչեւ 1997 թ. ընտրություններ վերադարձի կարգադիր: Դա նաեւ հույս ունի, որ մինչ այդ լեյբորիստների նոր ղեկավարը կիսացնի տարտեղ իրեն:

Ջոն Մեյջորը եւ Թոնի Բլերը մինչեւ առաջիկա ընտրություններ տարբեր անկիներ ունեն, որոնք ավելի են. բան զոհ գաղափարախոսական հակամարտություններ: Լեյբորիստների նոր ղեկավարը մասնավորապես ոչնչ է կարողանա իր կուսակցությունը դարձնել նոյնական ժողովրդականություն վայելող, որքան իմն է: Իսկ որպեսզի ոստիկանների ղեկավար Ջոն Մեյջորը ոչնչ է կարողանա իր համախոհներին համոզել, բն իմը մնում է վարչապետության լավագույն թեկնածուն:

Պատրաստեց
ՊԵՏՐՈՍ ԲԵՐԲԵՐՅԱՆԸ

ՍԱՀՄԱՆԱԳՈՒՄ

Սենատոր Դ'Ամմատոն դահանջում է կրճատել Թուրքիային հատկացվող օգնությունը

ԵՐԵՎԱՆ, 21 ՄԱՐՏ. ՄԱՄՊԸ: Նյու Յորքի նահանգից հանրապետական սենատոր Ալֆոնս Դ'Ամմատոն մարտի 20-ին դահանջել է կրճատել Թուրքիային հատկացվող օգնությունը օրական մինչեւ կես միլիոն դոլար, մինչեւ վերջինս վերջ տա Հայաստանի շրջափակմանը, դադարեցնի հրթիռների դեմ դաստիարակը եւ հիասթնյա փոխհամաձայնության հաղորդումներ: Այս մասին այսօր «Սնարֆ» գործակալությանը տեղեկացրել են հայկական անկախ մամուլի կենտրոնից:

Մարտի 21-ին նամաքոհնակ օրինագիծ Կոնգրես է ներկայացրել Նյու Ջերսի նահանգից ժողովրդավար կոնգրեսական Ռոբերտ Էնդրյուսը: Այդ օրինագծում, որը կոչվում է «Արմենիայում ավանդական արժեքների վերադարձնելու կոչեր են արվում: Անձամբ Մեյջորի հեղինակությունն բնկալ նաեւ այն դասնամսվ, որ նա դժվարությամբ է բաժանվում աղեն իսկ վարկաբեկված իր աշխատակիցներից:

Ներկայումս վարչապետի մերձավորները նրան խորհուրդ են տալիս վաղաժամկետ ընտրություններ անցկացնել, որպեսզի հնարավոր լինի օգտվել լեյբորիստների երիտասարդ ղեկավարի անփորձությունից: Բայց համառ Մեյջորը հույս ունի շահաբաժիններ ստանալ Օլսթերի խաղաղացման ծրագրից եւ եկրի տնտեսական վիճակի որոշ բարելավումից կանգնումներ, գործադրության նվազումն, որոնցի մինչեւ 1997 թ. ընտրություններ վերադարձի կարգադիր: Դա նաեւ հույս ունի, որ մինչ այդ լեյբորիստների նոր ղեկավարը կիսացնի տարտեղ իրեն:

Ջոն Մեյջորը եւ Թոնի Բլերը մինչեւ առաջիկա ընտրություններ տարբեր անկիներ ունեն, որոնք ավելի են. բան զոհ գաղափարախոսական հակամարտություններ: Լեյբորիստների նոր ղեկավարը մասնավորապես ոչնչ է կարողանա իր կուսակցությունը դարձնել նոյնական ժողովրդականություն վայելող, որքան իմն է: Իսկ որպեսզի ոստիկանների ղեկավար Ջոն Մեյջորը ոչնչ է կարողանա իր համախոհներին համոզել, բն իմը մնում է վարչապետության լավագույն թեկնածուն:

Պատրաստեց
ՊԵՏՐՈՍ ԲԵՐԲԵՐՅԱՆԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
AMERICAN UNIVERSITY OF ARMENIA

Ճարտարագիտության, գործարարության, հաղորդագիտության մագիստրոսի կոչումներ

Հայաստանի Ամերիկյան Համալսարանը սկսում է 1995-1996 ուսումնական տարվա դիմորդների վաստաթղթերի ընդունումը: Ընդունելությունը կազմակերպվում է արդյունաբերական ճարտարագիտության, սեյսմիկ ճարտարագիտության, գործարարության եւ հաղորդագիտության մասնագիտությունների գծով: Դիմորդներ դեռեւ է ունենան համապատասխան բնագավառի բարձրագույն կրթություն՝ մաթեմատիկա, տնտեսագիտություն, ճարտարագիտության MBA աստիճանի համար: հաղորդակցական շինարարություն կամ մեխանիկա սեյսմիկ ճարտարագիտության M.Eng. աստիճանի համար, ճարտարագիտություն, մաթեմատիկա, մեխանիկա արդյունաբերական ճարտարագիտության M. Eng. աստիճանի համար, դասակարգություն, իրավագիտություն, լեզուներ կամ հասարակական գիտությունների այլ բնագավառներ հաղորդագիտության MA աստիճանի համար:

Անգլերեն լեզվի իմացությունը դարտադիր է:

- Դիպլոմի եւ ներդիրի օրինակներ՝ իրենց դասեցումներով
- Երեք բնութագիր նամակ,

տեղում լրացնելն դիմումագիր եւ ֆինանսական հնարավորությունների մասին տեղեկանք:

Փաստաթղթերի ընդունման համար կանխավճարը դրամով կազմում է ԱՄՆ 5 դոլարին համարժեք գումար, որը դեռեւ է մուծել փաստաթղթերը հանձնելիս:

Փաստաթղթերի ընդունման վերջին ժամկետը 1995 թ. ապրիլի 28-ն է: Դիմորդները 1995 թ. մայիսին կհանձնեն անգլերեն լեզվի կարգաբերիչ քննություն:

Հիմնական ծրագրում վերջնական ընդունելությունը կկատարվի դիպլոմի ներդիրի միջին գրագիտիչ, նախապատրաստական փուլում դիմորդների հաջողությունների եւ տվյալ ծրագրի համար անհրաժեշտ բնագավառի հնարավոր արդյունքների հիման վրա (GMAT կամ GRE): Ուսման տեղադրումը հիմնական ծրագրի համար երկու տարի է:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք դիմել ՀԱՀ-ի Ընդունելության գրասենյակ: Հասցե՝ Մարշալ Բաղրամյան 40, առաջին հարկ, 19 սենյակ, հեռախոս 27-10-85:

ՀԱՀ-ը ռասայական, կրոնական, սեռական կամ ազգային խտրականություն չի ճանաչում

ԵՍԱԹԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Վաշինգտոնը Մոսկվային հաղթաթուղթ է տալիս երկակի չափանիշների հարցում

Նախագահ Բիլ Քլինտոնը իր լայն լիազորություններից օգտվելով հայտարարեց, որ մտադիր է հրամանագրով փոստորեն չեղյալ հայտարարել տարվա առաջին հայտարարությունից մեկը: Խոսքը Պարսից ծոցի ծանծաղուտում նավթի հանքավայրերի մշակման վերաբերյալ Իրանի ոլորտական նավթային ընկերության հետ ամերիկյան «Կոնոկո» ընկերության հանձնաժողովի մասին է:

Հանձնաժողովը, որը գնահատվում է 1 մլրդ. դոլար, հակասում է Իրանի վարչակարգն ըստ ամենայնի տնտեսապես թուլացնելու Վաշինգտոնի նպատակին, վարչակարգ, որը մեղադրվում է մարդու իրավունքների զանգվածային խախտման եւ արտաքին ահաբեկչական խմբերի հովանավորման մեջ:

«Դուրսն դը Նեմուր» կոնցեռնի ստորաբաժանումներից մեկը հանդիսացող «Կոնոկոն» արդեն հայտարարել է, թե կենթարկվի Քլինտոնի վճռին: Սակայն Իրանի հանդեպ Սոդիսակ տան դիրքորոշումը բնավ էլ միանշանակ չէ: Պատճառն դեռ ամերիկյան ընկերություններն իրավունք չունեն գործ բռնել իրանցիների հետ: Բայց դա վերաբերում է միայն անուղղակիորեն ԱՄՆ-ի տարածքում գտնվող ֆիրմաներին: Միեւնույն ժամանակ, արտասահմանում գտնվող նրանց դուստր ընկերությունները կարող են աղաստորեն առեւտուր անել այն երկրի ներկայացուցիչների հետ, որը դեռեւս դարձ Ռուրեն Քրիստոֆերի դարձերանոր արտահայտությունը, գտնվում է «օրենքից դուրս»:

Նման երկիմաստության դրսեւորեն ակնհայտ են. նույն Պետդեպարտամենտի տվյալների համաձայն, ամերիկացիներին է ընկնում իրանական նավթի գնումների շուրջ մեկ հարյուրը, որի հանույթը կազմում է օրական շուրջ 2,5 մլն. բարել: Տեխնոլոգիան դարձ է. «անձակ նավթը տարվում է երրորդ երկրների վերամշակման ձեռնարկություններ, առաջ դարասրտի բենզինը միանգամայն օրի նավթն ձեռով ներկրվում է ԱՄՆ: Իշխանություններն այլ են փակում դրա վրա: Ավելին, վարչակարգի որոշ ներկայացուցիչներ արդեն հայտարարել են. «Կոնոկոն» հարվածի տակ է հայտնվել լոկ այն դարասրտում, որ դրա տեխնոլոգիական մշակումները կարող են իրանցիներին հասցնել նավթանավերի արդյունաբերության եւ նավթաբերության նոր մակարդակի եւ էապես ավելացնել Թեհրանի տարադրանքային եկամուտները: ԱՄՆ-ի եւ Իրանի տարբերական ապրանքաբաշխանությունը դարասրտանում կազմել է ընդամենը 50 մլն. դոլար: Իրականում, դիվանագիտական աղբյուրների տվյալներով, երկու երկրների արդյունքի եւ անուղղակի առեւտրի տարբերան շրջանառությունը մոտենում է 5 մլրդ. դոլարին, որից 3,5-4 մլրդ.-ն ընկնում է նավթային բիզնեսին: Դա նշանակում է, որ Վաշինգտոնը դարձել է այն վարչակարգի թիվ 1 առեւտրական գործընկերը, որը Միացյալ Նահանգներին շարունակում է անվանել «մեծ սատանա»:

Ամերիկացիների երկրիի դիրքորոշումը արդեն հանիցս հարդացիների լուրջ ուշադրություններն է հարուցել: Բոլորում է նախ եւ առաջ Գերմանիան, որի առեւտրաշրջանառությունը Իրանի հետ կազմել է 4-4,5 մլրդ. դոլար, եւ Ֆրանսիան (մոտ 2 մլրդ.): Այդ դեսդարությունները, ինչպես նաեւ Ճապոնիան, ձգտում են Իրանի տնտեսությունն աշխուժացնել ոչ թե մարդասիրական նկատառումներով, այլ դա ժամ անհրաժեշտության բերումով. Թեհրանը նրանց մշակման դարասրտանն է (երկրի արտաքին ընդհանուր դարտքն անցնում է 30 մլրդ. դոլարից), ուստի հարկավոր է նրան օգնել վերադարձնելու փոքրերի գոնե մի մասը: Այժմ եւրոդպացիները հնարավորություն են ստացել օգտվելու Քլինտոնի զուտ հաղթական որոշման դեղերից. կարծիք կա, թե «Կոնոկոյի» հանձնաժողովը կվերանայվի Ֆրանսիական «Տոտալ» ընկերությունը:

Ռուսաստանի համար իրանական նավթին առնչվող մասերները եւս մեկ հաղթարշավ են հաղթական երկակի չափանիշների շուրջ ամերիկացիների հետ խոսելու համար: Ինչպես հայտնի է, Վաշինգտոնը կտրուկ դեմ է Բուշիրում միջուկային ռեակտորի կառուցումն ավարտելու վերաբերյալ Ռուսաստանի առնչային էներգետիկայի նախարարության վերջերս ստորագրած դարձանագրին, ինչպես նաեւ ռուսիրանական ռազմատեխնիկական հանդարձակցությունը զարգացնելու փորձերին: Մինչդեռ Թեհրանը Մոսկվային դարասրտ է ավելի քան 500 մլն. դոլար: «Մեզ համար այդ գումարներն է վճարը» այս վերաբերյալ, անկասկած, դեռ շատ կինչի ԱՄՆ Պետդեպարտամենտի ներկայացուցիչների հետ Ռուսաստանի նրանց դարասրտանքների բանակցություններում:

«Իզվեստիա» 17 մարտ

ՏԱՐՈՒՄՆԵՐ

Ջիմբաբվեից վիզերը՝ 400 դոլլարի

Ջիմբաբվեի կառավարությունը որոշել է վաճառի հանել 8000 փիղ. յուրաքանչյուրը 400 դոլլարի, նկատի ունենալով, որ երկրի ազգային արգելոցներում վերջին ժամանակներս խիստ աճել է այդ կենդանիների գլխաքանակը, սպառնալով շրջակա միջավայրի եւ կենդանական աշխարհի ներին հավասարակշռությանը:

■ *Փոսի բանանմամբ տարածվել է 4 մարդ: Անհայտ մի անձնավորություն ներխուժել է Ռոստ Մաստեցի հարթի Դեյտ Ջերսի նահանգ՝ փոստի բանանմամբ եւ կրակահերթ է բացել այնտեղ գտնված տղամարդների վրա: Ինչպես հաղորդում է ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ-ը Նյու Յորքից, 4 մարդ տարածվել է տեղում, մի հանիր վիրավոր են ստացել: Դեպքախուզությունը տեղի է ունեցել եկեղեցի երեկոյան: Պատահարի վայր ժամանած ոստիկաններ վրան բանանմամբ հայտարարել են փոխիր ընդարձակած տարբ տրանսպորտ եւ կին: Հանցագործը դեռեւս չի հայտնաբերված:* ԱՐՍԵՆ ԳՐԵՎ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Եղեռնի ցուցահանդեսը՝ ազգային տուրին մասնակցելու տարբերակ

Ապրիլին Նկարչի տանը կբացվի եղեռնի 80-ամյակին նվիրված ցուցահանդես

Անցյալ տարվա դեկտեմբերից սկսած Հայաստանի նկարիչների միությունը հայտարարությամբ դիմել էր «Ազգը» եւ «Յառաջը» տպագրել են այն) հայրենի եւ Սփյուռքի նկարիչներին մասնակցելու ադրիլին, Երեւանի նկարչի տանը եղեռնի 80-ամյակին նվիրված ցուցահանդեսին: Այն ինչպես տեղ կհասնի, իսկ դա, դարձվում է, մեծ գլխացավանք է:

Որեւէ սահմանափակում չի լինելու ոչ տարիքային, ոչ թեմատիկ առումով: Նման ցուցահանդեսների դեղքում սովորաբար ընդգրկում ենք մեր միության անդամներին Ուկրաինների միության անդամների քանակը շատ է, եւ հաճախ մտավոր տեղ կհասնի, իսկ դա, դարձվում է, մեծ գլխացավանք է:

Որեւէ սահմանափակում չի լինելու ոչ տարիքային, ոչ թեմատիկ առումով: Նման ցուցահանդեսների դեղքում սովորաբար ընդգրկում ենք մեր միության անդամներին Ուկրաինների միության անդամների քանակը շատ է, եւ հաճախ մտավոր տեղ կհասնի, իսկ դա, դարձվում է, մեծ գլխացավանք է:

Ուրեմն

ԱԶԳ

Մարզական

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Շիրակը» մեկնեց Ֆրանսիա

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ.

Անցած գիշեր Հայաստանի չեմպիոն Գյումրիի «Շիրակը» մեկնաբարձրա մրցաշրջանային մեկնեց Ֆրանսիա: Նախատեսվում է, որ Ֆրանսիայի Հայաստանի դեսպանատնից անհապաղ կտեղեկացվի, որ վերջին դեպքերն համարվել են եւ ուղեւորությունը չի սպասվում: Դա դարձյալ երկրում ամորոգի է նման: Արտասահմանյան ուղեւորություններն հետ կապված «Շիրակի» [illegible] վերջերս համատարած չէր բերում: Դեռ անցյալ տարվանից հայտնի էր, թե իբր «Շիրակն» այս վերջին մեկնելու է Արգենտինա: Այդ ուղեւորությունը չսպասվեց: Հանրապետության չեմպիոնի վաստակորդներ դպրոցասվեցին Իրան մեկնելու համար: Յանկ դա էլ չսպասվեց: Դեպի վանգի տակ էր նաեւ Ֆրանսիական ուղեւորությունը: Վերջին պահով, տարբ վեց ամիս Ֆրանսիայի մեր հայրենակիցների, մասնավորապես մեր բերի բոլորակից Ա հատոն Բոյաջյանի հետ բանակցություններ էին բնթանում: Գործին մասնակից դարձավ նաեւ Ֆրանսիայում Հայաստանի դեսպանատնը (հավատարմատար Վահան Տեր Ղեւոնդյան): Հայաստանի ֆուտբոլի նորասեղծ ֆեդերացիան, ղեկավարությամբ «Շիրակին», հանդես գալու առաջնության խաղացանկն այնպես կազմեց, որ մարտի 23-30 ը «Շիրակը» խաղերից ազատ լինի: Ուղեւորության ապիով հայկական աշխատանքներ կատարվեցին կապված Հայաստանի ներքին եւ արտաքին գործերի նախարարությունների, Հայաստանում Ֆրանսիական դեսպանատնի հետ եւ Ֆրանսիայում անհրաժեշտ գործագն աղտոտվելու համար: Կատարվեցին բազմաթիվ ծածումներ, անձնագրերը տեսի բերվեցին: Այս ամենից հետո հանկարծ դարձվեց,

որ ուղեւորությունը չի սպասվում: Դա որեան անսպասելի. նույնիսկ էլ անընդունելի էր: Թե Հայաստանում եւ թե Ֆրանսիայի հայկական համայնքում վաղուց բոլորը գիտեին, որ «Շիրակը» մեկնում է Ֆրանսիա: Իրենք շիրակցիներն էլ, մարտի 21 ին Արարատում հանդիպելով «Ցեմենտի» հետ, բանից անտեղյակ հանդիսս ճամբարկներ հավաքում էին Ֆրանսիա մեկնելու համար: Ստեղծվել էր փակուղային վիճակ: Տրամաբանորեն ի դասիվ Ֆրանսիայում մեր դեսպանատան աշխատակիցների դեմ է ասել, որ նրանք կարողացան երբ գտնել ու մեծ տարաբնույթներից հետո այնուամենայնիվ ուղեւորությունն ապահովեց: Օգնության ձեռք մեկնեց մեր հանրապետության ֆուտբոլասերներին արդեն հայտնի ֆրանսահայ Այբեր Արսթանյանը, որն իրենցից շատ օգնություն է դարձել մեր ֆուտբոլի համար: Հիշեցնենք, որ Էֆս ան Պրովանսում հիսնյալի մարզաբազա ունեցող հայրենասեր մեր հայրենակիցն անցյալ տարի, անձնական նախաձեռնությամբ եւ իր հաշվին 10 օրյա ուսումնամարզական հավաք էր կազմակերպել Հայաստանի հավաքականի համար, որը դասրասվում էր Եւրոպայի առաջնության ընտրական փուլի խմբային մրցաշարում սեպտեմբերի 7-ին Բրյուսելում իր ուժերը չափել Բելգիայի հավաքականի հետ:

Եւ ահա Այբեր Արսթանյանն այս անգամ էլ համաձայնել է 4 օրով իր մոտ հյուրընկալել «Շիրակին»: Այստեղ նախատեսվում է մեկ հանդիպում (առայժմ մրցակիցը հայտնի չէ): Հետո Հայաստանի չեմպիոնը վերադառնալու է Փարիզ, որտեղ մարտի 28 ին մրցելու է Փարիզի քաղաքապետարանի երկրորդ բիմի «Պարի ֆուտբոլ կլուբ-98 ի» հետ:

Ամեն ինչ լավ է, երբ լավ է վերջանում: Սնում է հաջողության ցանկանալ «Շիրակին» ուղեւորության ժամանակ:

ՇԱԽՄԱՏ

Վիշվանաթան Անանդը մոտ է հաջողությանը

Լաս Պալմասում շարունակվող Ա նանդ-Կասպարովի մրցախաղի 10 րդ պարտիան ավարտվել է ոչ ոքի: Վերջին երկու պարտիաներից առաջ Անանդը հաղթում է 5,5-4,5 հաշվով:

ԱՆԱՆԴ-ԿԱՍՊԱՐՈՎ
Տավակնորդների մրցախաղ,
3-րդ պարտիա
Լիմարեա, 1995 թ.

1. e4 e5 2. Ձf3 Ձc6 3. Փb5 a6 4. Փa4 Ձf6 5. 0-0 b5 6. Փb3 Փb7 7. Նe1 Փc5 8. c3 d6 9. d4 Փb6 10. Փe3 0-0 11. Ձbd2 h6 12. h3 Ցb8 13. d5 Ձe7 14. Փ:b6 cb 15. Փc2 Ձd7 16. Ձh4 Ցd8 17. Ձf1 g5 18. Ձf3 f5 19. ef Ձ:f5 20. Ձ3h2 Ցf6 21. Ձg4 Ցg7 22. Ձge3 Ձ:e3 23. Ձ:e3 Նf4 24. a4 Նaf8 25. ab a5 26. Նf1 Փc8 27. g3 Նdf7 28. b4 e4 29. Փ:e4 Ձe5 30. Փg2 ab 31. cb Ձf3+ 32. Փ:f3 Նf3 33. Նa8 Փ:h3 34. Ցf3 Նa8 35. Նc1 Նf8 36. Ցe2 Փd7 37. Նc7 Նf7 38. Նb7 Ցa1+ 39. Ձf1 Ug7 40. Նb6 Ցd4 41. Նb8 Ց:b4 42. Ձe3 h5 43. b6 h4 44. g4 Փb5 45. Ցd1 Ցb2 46. Ձf5+ Նf5 47. gf Փe2 48. Ցa4 Փf3 49. Ցd7+ Uh6 50. Ցe6+ Uh5 51. Ցe8+ Ug4 52. Ցe1 Փ:d5 53. Նe8 Փf3 54. f6 Uh5 55. f7 Ցd4

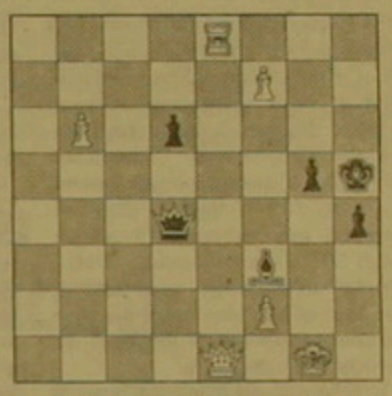

56. Նe4 Ցf6 57. b7 Փ:e4 58. Ց:e4, սեւերը հանձնվեցին:

ՆՎԱՃՈՒԿ

Վիտեկերը մտավ բոնցֆամարտի պատմության մեջ

ԳՐԻԳՈՐ ԱՍԼԻԲԵԿՅԱՆ.
Վալենս, Ֆրանսիա

1984 թ. Լոս Անջելեսում տեղի ունեցած օլիմպիական խաղերի ոսկե մեդալակիր ամերիկացի Պեռնել Վիտեկերը Ատլանտիկ Սիթիում հաղթելով արգենտինացի Խուլիո Սեզար Վասկեսին, դարձավ WBA-ի գերծանր քաշի բոնցֆամարտիկների աշխարհի չեմպիոն եւ մտավ բոնցֆամարտի պատմության մեջ: Լեգենդար բոնցֆամարտիկ Խուլիո Սեզար Վասկեսը 12-րդ անգամն էր պաշտպանում աշխարհի չեմպիոնի իր տիտղոսը: Այս անգամ նա չկարողացավ դիմակայել Վիտեկերին: Այսպես Պեռնել Վիտեկերը, որը մինչեւ այսօր դրամիսիոնալ սինգում անցկացրել է 37 հանդիպում, տարել 35 հաղթանակ, 1 հանդիպում ավարտել ոչ ոքի եւ ընդամենը 1 պարտություն կրել, պատմության մեջ 4-րդ բոնցֆամարտիկն է, որն արժանացել է բոնցֆամարտի միջազգային տարբեր ֆեդերացիաների IBF-ի, WBC-ի, WBA-ի եւ օլիմպիական խաղերի չեմպիոնի կոչմանը: Վիտեկերից առաջ միայն Շուգար Ռեյ Լեոնարդին, Ռոբերտ Դուրանին եւ Թոմաս Հարնսին է հաջողվել հասնել նման հաջողության:

Ներկայացնում ենք մասնակից թիմերին «ՇԻՐԱԿ» ԳՅՈՒՄՐԻ

Թիմը հիմնադրվել է 1934 թ. («Կարմիր դրոշ»):
Մարզագեսը՝ կարմիր-կարմիր-կարմիր:
Խաղերն անցկացնում է Գյումրիի քաղաքային մարզադաշտում (8000 նստատեղ):
Նվաճումները՝ ՀՀ չեմպիոն՝ 1992, 1994 թթ., արծաթե մեդալակիր՝ 1993 թ.:
ՀՀ առաջնություններում. 1992 թ. (Բարձր. խումբ)՝ 34 +27=4-3 111-19
1993 թ. (Բարձր. խումբ)՝ 28 +24=1-3 101-20
1994 թ. (Բարձր. խումբ)՝ 28 +24=4-0 83-19
Ամենախոշոր հաղթանակը՝ «Շիրակ»-«Դեբեդ» (Ալավերդի) 9-0 (1992 թ.):
Ամենախոշոր պարտությունը՝ «Բանանց»-«Շիրակ»՝ 4-0 (1993 թ.):
Բարձրագույն խմբում բոլորից շատ խաղեր անցկացրել է Ա. Պետրոսյանը՝ 85:
Թիմի լավագույն ռմբարկուն՝ Ա. Պետրոսյան՝ 41 գոլով:

Անուն Ազգանուն	Ծննդյան թիվը	Հասակ/ քաշ	Ակումբ(ներ)ը	Խաղ (գոլ)
Հայմոնդ Ջաղոյան	17.05.71	1.79/71	«Շիրակ»	35 (-23)
Արթուր Հովհաննիսյան	22.06.68	1.80/70	«Շիրակ»	59 (-35)
Մարգիս Կարապետյան	03.09.63	1.79/76	«Շիրակ»	71 (23)
Արսակ Ադամյան	11.07.74	1.75/70	«Շիրակ»	67 (4)
Հարություն Վարդանյան	5.12.70	1.81/79	«Շիրակ»	81 (37)
Թեյմուս Խոջոյան	22.12.75	1.79/72	«Շիրակ»	13
Գագիկ Մարգարյան	16.09.69	1.76/66	«Շիրակ»	77 (9)
Հովհաննես Թահմազյան	11.01.70	1.72/67	«Շիրակ»	83 (15)
Հակոբ Արտոյան	8.05.70	1.78/70	«Շիրակ»	77 (4)
Արթուր Պետրոսյան	12.12.71	1.78/72	«Շիրակ»	85 (41)
Արամ Թումասյան	13.09.73	1.76/72	«Մալաթիա», «Շիրակ»	53 (8)
Կոլյա Եփրեմոսյան	29.10.75	1.81/70	«Շիրակ»	22 (1)
[illegible]աս Հարությունյան	24.08.75	1.77/65		
Արտիկ Ադամյան	6.06.73	1.82/75	«Շիրակ»	17 (3)
Գրիգոր Գրիգորյան	10.02.71	1.78/70	«Շիրակ»	75 (30)
Արշոտ Բեռնեցյան	3.06.75	1.79/70	«Շիրակ»	22 (8)
Ռաֆվել Նիկոլյան	11.09.64	1.70/67	«Շիրակ»	66 (23)
Դեյլիկ Ավետիսյան	5.01.65	1.72/62	«Շիրակ»	76 (32)

Ակումբի նախագահ՝ Գառնիկ Խաչատրյան:
Թիմի ղեկ՝ Սամվել Մանուկյան:
Գլխավոր մարզիչ՝ Անդրանիկ Ադամյան:
Մարզիչներ՝ Հայկ Ավետիսյան, Ժորա Բարսեղյան:
Ծանոթություն. Տվյալները ըստ նախորդ երեք առաջնությունների

ԲԱՍԿԵՏԲՈԼ

Մայքլ Ջորդանը վերադարձավ

Լեգենդար բասկետբոլիստ Մայքլ Ջորդանը, ինչպես հայտնի է, ուժերի ծաղկման շրջանում, բոլորի համար անսպասելիորեն հեռացավ պրոֆեսիոնալ բասկետբոլից: Նրա գլխավորությամբ «Չիկագո Բուլզ» երեք տարի անընդմեջ նվաճեց NBA-ի չեմպիոնի կոչումը: Դա ինքնասիրություն էր: Հետո ասացվեց այնպես, որ Մայքլ Ջորդանի հարազատները, եւ ինքը հայտարարեց, որ հրաժարվում է տալիս բասկետբոլին: Բոլոր ժամանակների հավանաբար լավագույն այդ բասկետբոլիստը մեկ տարի հանդես էր գալիս բեյսբոլի բիմերից մեկում, որը մասնակցում էր ԱՄՆ 2-րդ դիվիզիոնի առաջնությանը: Եւ ահա «թռչող բասկետբոլիստը» որոշեց վերադառնալ: Մայքլ Ջորդանի բացակայությամբ «Չիկագո Բուլզը» այդպես էլ չկարողացավ պահպանել չեմպիոնի տիտղոսը, չնայած իր կազմում ունի առաջին մեծության բասկետբոլային մի խումբ: Մայքլ Ջորդանն անկրկնելի է, եւ նրա վերադարձը խանդավառությամբ ընդունեցին բասկետբոլի սիրահարները: ■

ԽՈՇԱՆԿԱՐ

Ավտոռալի ի դասիվ հաղթանակի

ԵՐԵՎԱՆ, 22 ՍՄՏ, ՍՆԳԲ. Մայիսի 8-10 ը Երեւան Սեւանաբերդ-Երեւան երթուղով կանցկացվի ավտոռալի, նվիրված Շուշիի ազատագրման երրորդ տարեդարձին եւ Ֆաշիզմի դեմ տարած հաղթանակի 50 ամյակին: Ռալիի կազմակերպիչներն են ՀՀ ավտոսպորտի ֆեդերացիան, մարզաաշխատանքային տեխնիկական ընկերությունը, Արդիհնբանկը: Ավտոմրցարշավին կ մասնակցեն Հայաստանի, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության, Վրաստանի, Սոչիի, Կրասնոդարի, Սավրոպոլի մրցարշավորդներ:

Եւրոպական մրցաստարեգի հեռանկարով

4 փնջերում (Գյումրի, Վանաձոր, Աբովյան, Վայք) ավարտվեցին վոլեյբոլի Հայաստանի առաջնության նախնական խաղերը: «Գյումրիում հաջողությունն ուղեկցեց Արթիկի տղամարդկանց եւ կանանց թիմերին: Երեւանի «Դայֆ» (տղամարդիկ) եւ №1 բժշկական ուսումնարանի (կանայք) թիմերը լավագույնը ճանաչվեցին Վանաձորում: Աբովյանում առաջին տեղը գրավեցին տեղի կանանց եւ Նաիրիի շրջանի տղամարդկանց թիմերը: Վայքում տանտերերը շահեցին երկու մրցաշարերը: Վերոհիշյալ թիմերը կիսաեզրափակիչ մրցումների մասնակից կդառնան, որոնք ապրիլի 6-9 ը կանցկացվեն Երեւանում: Դրանց հաղթողները, թե կանանց եւ թե տղամարդկանց մեջ, իրավունք կստանան ուժեղագույն խաղակում, որոնց երեքական թիմերը հայտնի են անցյալ տարվա առաջնության արդյունքներով, վիճարկել Հայաստանի չեմպիոնի կոչումը», «Սնարի» բոլորակցին ասաց Հայաստանի վոլեյբոլի մարզիչ Նորայր Շահբազյանը: Եզրափակիչ մրցաշարն անցկացվելու է չորս շրջանով: Դրանցից առաջինը տեղի է ունենալու ապրիլի 27-30 ը: Տղամարդիկ հանդես են գալու Արմավիրում, իսկ կանայք՝ Երեւանում: Հանրապետական առաջնությունների հաղթողներին սպասում է մասնակցություն եւրոպական ակումբային մրցաշարերում:

ՇԻՆԱՆՅՈՒԹԻ ԱՌՔ ՈՒ ՎԱՃԱՌՔ
ՀԱԼՈՃԱԱԼ, ԼՎԱՅԱՐԱՆ, ՄԱՆԻՊԱՏԱԼՈՏԱԿ, ՊԱՍՏԱՌ եւ այլ շինանյութ վաճառելու կամ գնելու համար ԴԻՄԵՔ ՄԵԶ:
Փոխադրումը մեր միջոցներով
ՎԱՃԱՌՄԱՆ ԿԱՆԽԻԿ
Չեզնից պահանջվում է միայն զանգահարել
265 073
ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՖՈՏՈ «ԷՐԵԲՈՒՆԻ»
Ֆոտո «Էրեբունի» փոքր ձեռնարկությունն առաջարկում է ամեն տեսակի ֆոտո ծառայություններ արտասահմանյան հանրահայտ KODAK, AGFA, KONIKA ֆիրմաների թղթերի եւ ժապավենների վրա:
ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ ԵՆՔ ՄՐՑԱՇՐՋԱՅԻՆ ՍԱԿԱՐԿԱԿԻ ՈՐԱԿ
Կարող եք պատվիրել նաեւ հարանյաց հանդեսի «VIDEO» նկարահանումներ:
Ցանգահարել 55-74-65:
Հասցեն՝ Երեւան, Դիմիտրովի 78ա, «Էրեբունի» տուկայի մոտ
AGFA Kodak Konica Canon FUJI FILM

digitised by A.R.A.R.@

Օրվա հեռերով

ՈՒԽՍԱՍՏԱՆ

Նախկին ՊԱԿ-ը վերածվում է նոր անունով

«Անվտանգության դաշնակցային ծառայության մարմինների մասին» օրենքի նախագիծը նախատեսում է լայն լիազորություններով օժտված փաստորեն նոր հատուկ ծառայության ստեղծում: Հակահետախուզության դաշնակցային ծառայությունը (ՀԴԾ) կգրավի Անվտանգության դաշնակցային ծառայության (ԱԴԾ) նոր անունով: ՀԴԾ-ի իրավաժառանգորդը դարձող նոր մարմնի ղեկավարը կհաստատեն նախագահի ասիճան եւ բանակի գեներալի կոչում:

ԱԴԾ-ի գործունեության ոլորտն զգալիորեն կընդլայնվի: Այն կզբաղվի հակահետախուզությամբ, հետախուզությամբ եւ հսկողական գործունեության դեմ դայքարով: Նոր հատուկ ծառայությունն իրավունք կստանա անցկացնել նախաքննություն, ունենալ սեփական ինչպես կանոնավոր եւ հատուկ ճշանակության ջոկատների զինաբաժանումներ: ԱԴԾ-ի գործակալները հետախուզական գործողությունները կիրականացնեն երկրից դուրս:

Օրինագծի հեղինակները հույս ունեն, որ այն կօգնի հաղթահարել Ռուսաստանի հատուկ ծառայությունների շարքերում տիրող անկումային տրամադրությունները:

Ասածը դարձ չէ, թե իրենից ինչ է ներկայացնելու Անվտանգության դաշնակցային ծառայությունը: Դրա կառուցվածքն եւ գործունեության կոզմակերոպը կտեսնենք հատուկ կանոնադրությամբ, որը կհաստատվի նախագահի կողմից: Սակայն անկախ փորձագետները օրինագծում տեսնում են ինչոր «գերմարմնի» ստեղծման գաղափար, որի վրա կկառուցեն հենվել նախագահը: Ենթադրություններ են արվում, թե ԱԴԾ-ն իր մեջ կմիավորի ՀԴԾ-ին եւ Միխայիլ Բարսուկովի գլխավորած Պահպանության գլխավոր վարչությունը: Այդ դեպքում գրեթե կասկած չկա, որ նոր ծառայությունը կգլխավորի ոչ թե ՀԴԾ-ի ներկայիս տնօրեն Սերգեյ Ստեպաշինը, այլ հենց գեներալ Բարսուկովը:

Անկախ այն բանից, թե ինչպես կանցկացվի վերակազմակերպումը, լայն կասկած է ծագում այն առնչությամբ, թե նոր հատուկ ծառայության գործունեությունը կհաջողվի ենթարկել հասարակության վերահսկողությանը: Օրինագծում նախատեսվող խորհրդարանական վերահսկողության մեխանիզմն անչափ թույլ է, խոսվանում է Պետդումայի ազգային անվտանգության ենթակոմիտեի նախագահ Ալեխսեյ Ալեխասենկովը: Նա այդ վիճակը բացատրում է սահմանադրության սահմանափակումներով: Դրա համաձայն, խորհրդարանն իրավունք ունի դոնփակ ունկնդրումներ անցկացնել հատուկ ծառայությունների գործունեության հետ կապված հարցերի առթիվ: Վերահսկման տեսակետից նման միջոցառումների արդյունավետությունը փաստորեն զրոյի է հավասար: Խորհրդարանը կարող է նաեւ մարմինների գործունեության վրա ազդել բյուջեի գոյացման միջոցով: Սակայն դրանց կարիքներին տրվող հատկացումներ խիստ գաղտնի են դասվում: Ակնհայտորեն մտայիր է հասնել այն բանին, որ հրապարակվեն այդ ոլորտի հիմնական ծախսային հոդվածները, որտեղ տիրող իրավիճակից է կախված յուրաքանչյուր հարկատուի սոցիալական իմաստազգացողությունը:

«Իզվեստիա» 18 մարտ

ԱՆՈՒՇ

Կազմակերպություններին եւ անհատ ձեռներեցներին «Անուշ» տիկնոջաժի միավորումը առաջարկում է բարձրորակ եւ մոդայիկ տիկնոջաժեղենի լայն տեսակներ: Պայմաններին ծանոթանալու համար դիմել ձեռնարկության մարկետինգի բաժին հետեւյալ հասցեով. Երեւան Շահումյան 10-ոդ փող. ը. 61 (Մալաթիայի շուկայի հարեւանությամբ) Հեռ. 774080

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Երկու առանձնատուն, 250 քմ ընդհանուր տնամերձ հողամասով «Զվարթնոց» կինոթատրոնի մոտակայքում:

Զանգահարել 58-33-26, 25-25-38

NAVA

ԱՎԻԱԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԿԱՆՈՆԱՎՈՐ ԱՎԻԱՉՎԵՐԹՆԵՐ ԵՐԵՎԱՆԻՑ

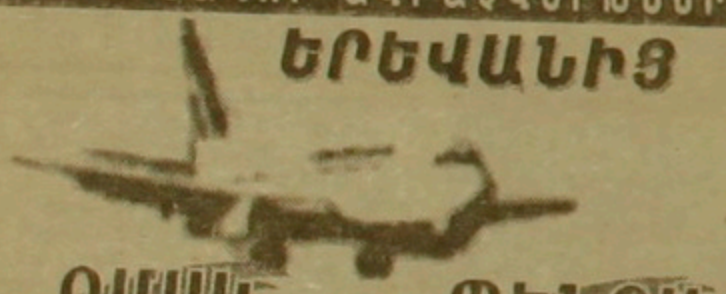

ՕՄՍԿ ՊԵՆԶԱ

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ՉՎԵՐԹՆԵՐԸ

ՍԱՐՏԻ 28-ՈՒ ՍԱՐՏԻ 29-ՈՒ

«ՍԵՎԱՆ» Հյուրանոց, 120 սենյակ
Աբովյան - 7, ռուսական թատրոնի դիմաքարկղ
56-49-78, 56-28-09, 58-26-53, 56-01-33, 56-18-26, 56-26-53

ՎԱՃԱՌՈՒՄ ԵՄ

Հայերեն տառերով «Յաստան» գրամեքենա: Գինը՝ մաչելի: Զանգահարել 77.30.98, Հասմիկին

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վաճառվում է Երեւանում երկու հարկանի տուն, իր բոլոր հարմարություններով: Ունի երեք ֆարե ավտոնցակ, երկու նկուղ, հողամաս եւ մի շարք օժանդակ շինություններ անասնաղության համար: Առանձին վաճառվում է նաեւ վերը նշված տան առաջին հարկը, ավտոնցակով, նկուղով, փոքրիկ հողամասով եւ առանձին մուտքով:

Դիմել՝ Երեւան, Նոր-Արեւ 30 փողոց 21 տուն, հեռ. 45-09-11

SARTARABAD Co. LTD

«ՍԱՐԹԱՐԱԳԱՏ» ՍՊԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ Է

ԵՐԵՎԱՆ-ԲԵՅՐՈՒԹ

ՈՒՂԻՂ ՉՎԵՐԹՈՎ

7 ՕՐՎԱ ՏՊՎԱԾ ՇԱՊՈՒՐՈՒԹՅԱՆ

3 աստղանի հյուրանոց, էքսկուրսիաներ Լիբանանի, Սիրիայի, Կիպրոսի, Անդորայի, Արմենիա 2 ռեյսով

14 ՕՐՎԱ ՏՊՎԱԾ ՇԱՊՈՒՐՈՒԹՅԱՆ

5 աստղանի հյուրանոց

Անհատական վիզաների եւ այլ փաստաթղթերի ձեւակերպում եւ հաստատում Մոսկվայում:

«ԷՐԵԲՈՒՆԻ» Հյուրանոց 2-րդ վանանցեան 327 սենյակ Հեռ. 565575

A STYLE

ՏՈՒՐԻՍՏԱԿԱՆ ՖԻՐՄԱՆ

Մարտի 16-ին հրավիրվում է ավտոբուսային ճանապարհորդություն

Երեւան-Թեհրան-Երեւան

երթուղով, որի ընթացքում զբոսաշրջիկները 6 օր կապրեն Թեհրանի 3 աստղանի հյուրանոցում: Քաղը անսահմանափակ: Ուղեգրի արժեքը 280 ամերիկյան դոլար եւ 4000 դրամ:

Տեղեկությունների համար դիմել Ղազար Փարպեցու 22 կամ զանգահարել 58.51.84, 53.15.00, 23.04.11 հեռախոսահամարներով:

ARMENIAN AIRLINES

AJAX

ԱՅԱՔՍ

«ԱՅԱՔՍ» ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է ԱՎԻԱՏՈՄՍԵՐ ԱՊՇ ԵՎ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ՇԱՆԿԱՇԱԹ ԵՐԿԻՐ:

ԵՐԵՎԱՆ, ՊՈՒՇԿԻՆԻ Փ. 43, ՀԵՌ. (8852) 536944
ԵՐԵՎԱՆ, ԿՈՍԻՏՅԱՆԻ Փ. 49
ՀԵՌ. (8852) 234700, 230719 ՖԱՔՍ (8852) 282951

ԹՌԻՉՔՆԵՐ՝ ԲՈԼՈՐ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան. Երեւան 23, Արաքելոց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիվ 69149. Պատվեր 1803 Տպաքանակը 7000 Ստորագրված է տպագրության 22. 03. 1995 Գինը 40 դրամ

digitised by A.R.A.R.@